

D A L O K

SZERELMI DALOK

166

A BACONI HÍRES LÁNYOK ÚGY TESZNEK

A baconi híres lányok úgy tesznek,
Lábik mosni a patakra kimennek.
Felhúzzák a szoknyát térdig, kicsi lábik kifehérlik,
Az csalja meg a legénynek a szívit.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

167

A BITAI HALASTÓ, HALASTÓ

A bitai halastó, (de) halastó,
Beléestem szekerstől, lovastól.
Gyere babám, húzzál ki, tyuhaj húzzál ki,
Ne hagyjál a halastóba meghalni.

Ki-ki-ki, de ki-ki-ki, (de) ki-ki-ki,
Nem hagylak a halastóba meghalni.
Eladom a jegykendőm, karikagyűrűm,
Kiváltom a legkedvesebb szeretőm.

(*Bitá.* – 1930. Bucs József)

168

A BODOKI HEGYTETŐN

A bodoki hegytetőn
Integet a szeretőm.
Már hiába integetsz,
Mert az enyim nem lehetsz.

Szép a tavasz, szép a nyár,
Szép az, aki lányhoz jár.
Jártam én es eleget,
Járjál téses,¹ ha lehet.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

169

A BRASSAI UTCA

A brassai utca végtől végig piros rózsá,
Szállj le, huszár, piros pej lovadról, szakassz egyet róla.
Szakasztottam róla, el es szalasztottam,
Márkosfalvi büszke lányok közül egyet választottam.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

170

A DÁLNOKI PIACTÉREN

A dálnoki piactéren
Leányvásár lesz a héten.
Ezer lejért adnak egyet,
Olyan drága, mégis vesznek,
Mert a leány piros alma,
Béteszik a sifonérba.²

¹ *Téses*: te is.

² *Sifonér*: fiókos szekrény.

A dálnoki piactéren
Legényvásár lesz a héten.
Ötven bánért adnak egyet,
Olyan olcsó, mégsem vesznek,
Mert a legény rothadt alma,
Kidobják a szemétdombra.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

171

AHOL AZ A VILÁG LÁTSZIK

Ahol az a világ látszik,
Az én szívem oda vágyik.
Ott van az én galambom,
Kivel magam mulatom.

Forró a kalán nyele,
Elégett a babám keze.
Írok én a doktornak,
Rózsavizet hozzanak.

(*Lisznyó.* – 1936. Barabás Mihály)

172

A MALOMNAK NINCS KEREKE

A malomnak nincs kereke,
Mégis lisztet jár, mégis lisztet jár.
Tiltják tőlem a rózsámat,
Mégis hozzám jár,
Tiltják tőlem a rózsámat,
Mégis hozzám jár.

Hoci,¹ rózsám, a kezedet,
Forduljunk egyet, forduljunk egyet,
Aztán menjünk ki a kertbe,
Ott szedjük meggyet,
Aztán menjünk ki a kertbe,
Ott szedjük meggyet.

¹ *Hoci:* hozd csak ide, add csak ide.

Én lerázom, te csak szedjed,
Mindig csak szedjed, mindig csak szedjed,
Csókot is kapsz, de csak egyet,
Mindig csak egyet,
Csókot is kapsz, de csak egyet,
Mindig csak egyet.

Volt nekem egy szép szeretőm,
De az olyan volt, de az olyan volt,
Ha egy nap nem láttuk egymást,
Négy nap beteg volt,
Ha egy nap nem láttuk egymást,
Négy nap beteg volt.

Ötödik nap megkérdeztem:
Téged mi lelt volt, téged mi lelt volt?
A szívemet a szerelem
Körülfogta volt,
A szívemet a szerelem
Körülfogta volt.

(*Étfalvazoltán.* – 1938. Kész Imre)

173

AMÍG HOZZÁD JÁRTAM, BABÁM

Amíg hozzád jártam, babám, mindig álmos voltál,
Ahányszor csak szóltam hozzád, mindig haragudtál.
De ezután kialhatod már magad,
Nem ölelem által karcsú derekad.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

174

A NAGYUTCÁN ALÁ S FEL

A nagyutcán alá s fel,
Nekem olyan leány kell,
Nekem olyan kislány kell,
Ha beteg is, keljen fel.

(*Nagybacon,* kéziratos füzet 1876-ból. –
1927. Konsza Samu)

175

ARANYKÚT, ARANYKÚT

Aranykút, aranykút, aranyvider rajta,
A babám a lovát itatja meg rajta.
Nem lovát itatja, magát csinosítja,
Gyenge piros arcát velem csókoltatja.

(*Alsócsernáton*. – 1937. Szakáll Lajos)

176

A SZENTGYÖRGYI TORONY TETEJÉBE

A szentgyörgyi torony tetejébe
Rászállott egy holló feketébe.
Szárnyaival mind azt veregeti,
Volt szeretőm, el kell felejteni.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1937. Czika István)

177

ASZTALOMON TENTA, PENNA, PAPIROS

Asztalomon tinta, penna, papiros,
A babámnak gyászlevelet írok most.
Írok neki oly szomorú levelet,
Ha a szíve kőből van is, megreped.

(*Kovászna*. – 1938. Vajna Zoltán)

178

AZ AJTAI HÍD ALATT

Az ajtai híd alatt
Lányok sütik a halat.
Fényes tálcára teszik,
A legénynek úgy viszik.

(*Nagyajta*. – 1933. Kovács Zoltán)

179

AZ AJTAI LEÁNYOK

Az ajtai leányok
Kenderáztatni járnak.
Hazajőnek vizesen, de vizesen,
S a legénynek csókot adnak szívesen.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

180

AZ ERDŐ BE VAN KERÍTVE

Az erdő be van kerítve,
Méges kiloptak belőle.
Olyan kislány maradt benne,
Holtig fáj a szívem érte.

Lányok, komollói lányok,
Szedjetez kerti virágot.
Tűzzétez a kebletekre,
Sírjatez a temetőbe.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

181

AZ ÉN LOVAM TÖRÖKORSZÁGI FAJTA

Az én lovam törökországi fajta,
Azt sem tudom, vagyon-e patkó rajta.
Kovácslegény, arra kérem, nézze meg,
Lovam lábán a patkót szorítsa meg.

Míg a kovács a lovamot vasalja,
Barna babám a boromot cukrozza.
Vasald, kovács, sokáig a lovamot,
A babámmal mulassam ki magamot.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

182

AZ ÉTFALVI HÍD ALATT

Az étfalvi híd alatt
Lányok fogják a halat.
Fehér tányérba rakják,
A legénynek úgy adják.
Én is ettem belőle,
Szerelmes lettem tőle.

(*Fotosmartonos.* –
1932. Bagoly Lajos)

183

ÁRKOS FELETT DÖRÖG AZ ÉG

Árkos felett dörög az ég,
Kedves babám, szeretsz-e még?
Ha nem szeretsz, küldjél választ,
Hogy mehessek én is másához.

Illyefalva szép helyt vagyon,
Közepibe templom vagyon.
A szélein rózsás csipke,
Rászállott egy bús gilice.¹

Ha én bús gilice volnék,
Babám ablakára szállnék.
Ott is mind azt turbékolnám,
Aluszol-e, kedves babám?
Nem aluszom, nem nyughatom,
Mindig rólad gondolkodom.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1934. Gocz István)

184

ÁROK, ÁROK, DE MÉLY ÁROK

Árok, árok, de mély árok,
Minden este terád várok.
Fel van tűrve a kalapom széle,
Úgy néznék a rózsám szép szemébe.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Orosz Antal)

¹ *Gilice:* gerlice.

185

ÁROK IS VAN, GÖDÖR IS VAN

Árok is van, gödör is van,
Szép lány is van, csúnya is van.
Se szép, se csúf nem kell nekem,
Csak a rózsám ölelhessem.

(*Középjajta.* – 1947. Veress Vilmos)

186

BARÁTOSI BÍRÓ FIA VAGYOK ÉN

Barátosi bíró fia vagyok én,
Ráncosszárú bő csizmában járok én.
Ráncosszárú, vágottorrú a csizmám,
A szeretőm Barátoson egy kislány.

(*Barátos.* – 1935. Orosz Antal)

187

BARNA FELLEG BÉBORÍTÁ AZ EGET

Barna felleg béborítá az eget,
Nem engedik, rózsám, hogy szeresselek.
Barna felleg kideríti az eget,
Megengedik, rózsám, hogy szeresselek.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

188

BÉSZALADT A VONAT BUDAPESTRE

Béshaladt a, béshaladt a vonat Budapestre,
Tizenhárom barna kislány szaladt ki elébe.
Mind a tizenhárom tiszta fehérbe,
Csak az enyém öltözött feketébe.

(*Sepsiszentkirály.* – 1939. Nagy Sándor)

189

BÍRÓ URAM, TEGYEN TÖRVÉNYT, HA LEHET

Bíró uram, tegyen törvényt, ha lehet,
Kit szerettem, az az enyém nem lehet.
Száraz ágon azt fütyöli a rigó:
Szerelemben nem poroncsol a bíró.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

190

BRASSÓ VÁROS HÍRES VÁROS

Brassó város híres város,
A kapuja kilenc záros.
Benne lakik egy mészáros.
Kinek neve Virág János.

Rojtos a gagyája szára,
Sárga sarkantyús csizmája.
Ajtó mögött pengetgeti,
A babáját kesergeti.

(*Zágon.* – 1938. Both Lajos)

191

BUKARESTBŐL KIINDULT A GYORSVONAT

Bukarestből kiindult a gyorsvonat,
Tizenhárom kislány elébe szaladt.
Mind a tizenhárom tiszta fehérbe,
Csak az enyém érkezett feketébe.

(*Fotosmartonos.* – 1932. Bagoly Lajos)

191

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TAVASZBÚZA

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Kihajlott a kisbaconi útra.
Aratja egy kökényszemű kislány,
Hej, galambom, hűtlen lettél hozzám.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

193

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TAVASZBÚZA

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Közepibe van egy rezgő nyárfa.
Rezgő nyárfa válik a levelétől,
Én es válok a régi szeretőmtől.

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Közepibe van egy csokor rózsa.
Széle piros, a közepe sárga,
Isten veled, babám, utoljára.

(*Szentivánlaborfalva.* –
1937. Szent Iványi Tamás)

194

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TAVASZBÚZA

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Közepibe van egy piros rózsa.
Leszakítom, kalapomba teszem,
Látod, babám, hűtlen vagy egészen.

(*Sepsiszentkirály.* – 1939. Nagy Sándor)

195

CSILLAGOK, CSILLAGOK

Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok,
A szegény legénynek utat mutassatok.
Mutassatok utat a sűrű erdőbe,
Hogy a régi szeretője jusson az eszébe.

Szabad a madárnak ágról ágra szállni,
Szabad a legénynek vizitába járni.
Oda szabad járni, ott is szabad hálni,
Öreg az ő édesanyja, nem bír rá vigyázni.

(*Kézdimárkosfalva*. – 1937. Demes József)

196

DE KI TUDNÁM PANASZOLNI MAGAMAT

De ki tudnám panaszolni magamot,
Ha valaki meghallgatná szavamot.
Minden búmot, bánatomot kisírnám,
Hej de kinek, mikor senki se néz rám.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1935. Orosz Antal)

197

EGYE MEG A FENE

Egye meg a fene a szeretőm anyját,
Mért tiltja el tőlem egyetlenegy lányát?
Ha neki lánya volt, nekem szeretőm volt,
Egye meg a fene, de álnokszívű volt.

(*Kisbacon*. – 1940. Tompa Zsigmond)

198

ELÉGETT A CSEREBERE-CSÁRDA

Elégett a, elégett a Cserebere-csárda,
Ne menj oda, babám, mert megkap a lángja.
Nem félek, nem félek annak a lángjától,
Inkább félek (a) babám haragjától.

(*Lisznyó.* – 1936. Barabás Mihály)

199

ELHERVAD A VIRÁG

Elhervad a virág, akit nem öntöznek,
Elhervad a leány, akit nem ölelnek.
Öleltem eleget, öleljen már más is,
Szerettem a babám, szeresse már más is.

Udvarom, udvarom, szép kerek udvarom,
Nem seper már többet az én gyenge karom.
Sepertem eleget, seperje már más is,
Szerettem a babám, szeresse már más is.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

200

ELHERVAD A VIRÁG

Elhervad a virág, kit babája elhagy,
Elhervad az a fű, kit kaszája elvág.
Én es elhervadok, jaj be beteg vagyok,
Megölel a babám, mindjárt meggyógyulok.

(*Bitá.* – 1937. Demeter Sándor)

201

ELMEGYEK AZ ALFÖLDRE KASZÁLNI

Elmenyek az Alföldre kaszálni,
Ott fogok majd sűrű rendet vágni.
Sűrű a rend, gyöngyharmat az alja,
Nem ölel más, csak a babám karja.

Elmenyek az Alföldre csitkóért,
Sárga csitkót fogok hozni onnét.
Sárga csitkó, réz a zabolája,
Rajta menyek este vizitába.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

202

ELVÁGTAM AZ UJJAM, BABÁM

Elvágtam az ujjom, babám, foly a piros vérem,
Nincsen nékem édesanyám, ki békösse nékem.
Gyere, babám, gyere, ne resteld béköttni,
Én se resteltem néked páros csókot adni.

(*Málnás.* – 1938. Tökés István)

203

ELVÁGTAM AZ UJJAM, BABÁM

Elvágtam az ujjom, babám, foly a piros vérem,
Nincsen nekem édesanyám, ki békösse sebem.
Gyere, babám, kösd bé a sebemet,
Gyógyítsd meg a fájdalmas szívemet.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1934. Gocz István)

204

ERDŐBEN, ERDŐBEN

Erdőben, erdőben, szép kerek erdőben
Rózsát szed a babám rózsafa tövében.
Szedjed, babám, szedjed, hogy el ne hervadjon,
Hogy a mű szerelmünk félbe ne szakadjon.

(Feldoboly. – 1936. Szabó János)

205

ERDŐ, ERDŐ, ERDŐ

Erdő, erdő, erdő, be szép kerek erdő,
Páva lakik benne, páva tizenkettő.
Aranyos a páva farka,
Csipkés a babám szoknyája.
Csárdás kis angyalom,
Fáj a szívem érted nagyon.

Erdő, erdő, erdő, be szép kerek erdő,
Medve lakik benne, medve tizenkettő.
Fekete a medve szőre,
Mint a babám szemöldöke.
Csárdás kis angyalom,
Csak a rossz híredet hallom.

Erdő, erdő, erdő, be szép kerek erdő,
Betyár lakik benne, betyár tizenkettő.
Körülvették a zsandárok,
Sírnak benne a betyárok.
Csárdás kis angyalom,
Csak a rossz híredet hallom.

Erdő, erdő, erdő, be szép kerek erdő,
Csipkebokor benne, páros tizenkettő.
Szúrós annak minden ága,
Nem állja a madár lába.
Csárdás kis angyalom,
Csak a rossz híredet hallom.

Búza, búza, búza, be szép tavaszbúza,
Aratás jó, érik, érik a kalásza.
Ki fogja azt learatni,
Ha már nekem el kell menni?
Csárdás kis angyalom,
Érted fáj a szívem nagyon.

(*Nagybacon*. – 1927. Konsza Samu)

206

ERRE GYERE, NE MENJ ARRÁ

Erre gyere, ne menj arra,
Erre jobb út van, mint arra.
Erre gyere, szívem Iluskája,
Adj egy csókot utoljára.

Neked csókot nem adhatok,
Nem a te szeretőd vagyok.
Páros csókot annak adok,
Kinek a babája vagyok.

(*Sepsimagyarós*. – 1937. Jancsó Béla)

207

ES AZ ESŐ AZ ÁRPATARLÓRA

Ess az eső az árpatallóra,
Gyere, babám, ültess fel a lóra.
Gyenge vagyok, nem bírok felülni,
Kis pej lovam nem akar megállni.

Kis pej lovam nem eszi a zabot,
Tegnap este az árpára kapott,
Mert az árpa jobb abrak, mint a zab,
Kedves babám, te maradj magadnak.

*

Szegény legény hol eszik vacsorát?
A pusztában nyergeli a lovát.
Fel-felveti két fekete szemét,
Odavárja szőke szeretejét.

(*Lisznyó* – 1936. Barabás Mihály)

208

ESIK ESŐ, ESSÉK

Esik eső, essék, harmat permetezzék,
Hej, a szerelemben egy leány se bízzék.

Én es bíztam egyszer forró szerelmemben,
De hamar béláttam, hogy rászedett engem.

Mikor legforróbban szerettem kedvesem,
A hűtelen akkor tagadott meg engem.

(*Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

209

ESIK ESŐ, NŐ A PETREZSELYEM

Esik eső, nő a petrezselyem,
Tótágast áll bennem a szerelem.
Jaj istenem, vajon mit csináljak,
Szaladjak-e, vagy tótágast álljak?

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1932. Jakab Tibor)

210

ESTE KÉSŐN KINYITOM AZ ABLAKOM

Este későn kinyitottam az ablakom,
Sóhajtásom hezzád küldöm, angyalom.
Elgondolom, hogyha nálad lehetnék,
Ajakadra páros csókot osztanék.

(*Kézdimárkosfalva*. – 1937. Demes József)

211

ESTE KORÁN NE JÖJJ HOZZÁM

Este korán ne jöjj hozzám,
Mert nagy vigyázat van reám.
Ha eljössz es, csendesen járj,
Ablakimnál hallgatózzál.

A sarkantyúd ne peregjen,
Mire anyám felébredjen.
Anyám szidja lányát, szegényt,
Minek szeretem a legényt.

Mondám én es az anyámnak,
Hagyjon békét a lányának.
Kend sem volt jobb a lányánál,
Mint a Deákné vásznánál.

Vegyük a régi idöket,
Kend es tartott szeretöket.
Kapufélfa szólni tudna,
De sok mindent elmondana.

(*Sepsiszentkirály*. – 1938. Kós Károly)

212

EZA KISLÁNY LEFEKÜDT AZ ÁGYÁBA

Ez a kislány, ez a kislány lefeküdt az ágyába,
Kilopták a, kilopták a derekalját alóla.
Ne sírj, babám, nem te vallod ennek a kárát,
Még ma éjjel kikeresem az árát.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1932. Jakab Tibor)

213

EZA KISLÁNY MEGY A KÚTRA

Ez a kislány megy a kútra,
Nem talál a gyalogútra.
Hajnalban, hajnal előtt
Rózsafa nyílik a házam előtt.

Ez a kislány olyan kislány,
Maga jár a legény után.
Hajnalban, hajnal előtt
Rózsafa virágzik a házam előtt.

(*Gidófalva.* – 1938. Bakcsi Jenő)

214

EZ AZ UTCA BÁNAT-UTCA

Ez az utca bánat-utca,
Bánatkővel van kirakva.
Az a csalfa kislány rakta,
Hogy én sírva járjak rajta.

(*Székytamásfalva.* –
1938. Szőcs Béla)

215

EZT A KISLÁNYT MÉG AKKOR MEGSZERETTEM

Ezt a kislányt még akkor megszerettem,
Mikor vele a kapuba beszéltem.
Megtetszett a gyönyörű szép szaváér,
Homlokára göndörödött hajáér.

Udvaromot egy mély árok hasítja,
A szívemet szőke kislány búsítja.
Le se megy a szívemről a búbánat,
Míg nem leszek párja barna babámnak.

(*Bitá.* – 1937. Demeter Sándor)

216

EZT A KISLÁNYT NE VEDD EL

Ezt a kislányt ne vedd el,
Mert nem győződ selyemmel.
Kilenc kendőt kötött a nyakára,
Tizediket karcsú derekára.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Orosz Antal)

217

ÉDESANYÁM, ADJON ISTEN JÓ ESTÉT

Édesanyám, adjon isten jó estét,
Elhoztam én ezt a barna menyecskét.
De nem azért, hogy én ötet szeretném,
Szegény voltam, s gazdagságát keresém.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

218

ÉDESANYÁM, HA MEGUNTÁL TARTANI

Édesanyám, ha meguntál tartani,
Vigy el engem a vásárba eladni.
Adjál oda a legelső kérőnek,
Mér nem adtál oda a szeretőmnek.

(*Nagyborosnyó.* – 1933. Kocsis János)

219

ÉDESANYÁM KIS KERTJÉBEN

Édesanyám kis kertjében nyílik az ibolya,
Ablakában, poharában nekem tartogatja.
Kerek a levele, édes a gyökere,
Azért nincsen minden lánynak igaz szereteje.

(*Fotomartonos.* – 1942. Magyarósi Imre)

220

ÉDESANYÁM, MÉRT SZÜLTÉL A VILÁGRA

Édesanyám, mért szültél a világra,
Mért nem vettél a zavaros Tiszába?
Tisza vize vitt volna a Dunába,
Most nem volnék senki megunt babája.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

221

ÉDES FALUM HATÁRA

Édes falum határa,
Itt hagylok nemsokára.
Itt hagyom a falumot,
Szánom a szép rózsámot.

Ha a rózsám nem szánám,
Be örömet itt hagynám.
De hogy őtet sajnálom,
Jaj, be nehéz megválnom.

Három falu, hat határ,
A mi szívünk is egy már.
Sem a bíró, sem a pap
Minket el nem választhat.

(Sepsibesenyő. – 1938. Páll Dezső)

222

ÉN AZ ÉJJEL AZT AZ ÁLMOT LÁTTAM

Én az éjjel azt az álmod láttam,
Kis pej lovam zöld erdőben láttam.
Rám becsülték azt a kerek erdőt,
Felfogodom, nem tartok szeretőt.

Én az éjjel azt az álmod láttam,
Tíz ökrömöt a búzában láttam.
Rám becsültek nyolcvan rakás búzát,
Felfogodom, nem tartok több csalfát.

Kocsmárosné, adjon egy liter bort,
Hadd mossam le a torkomról a port.
A szívemről a keserűséget,
Sajnálom a régi szeretőmet.

Kocsmárosné, ad-e bort hitelbe?
Itt hagyom a zöld kalapom érte.
Hogyha meg nem adom holnap délre,
Tűzze fel a csárda tetejére.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

223

FECSKEMADÁR SZÁLLOTT A VASÚTRA

Fecskemadár szállott a vasútra,
Isten veled, babám, utoljára.
Isten veled, nem fogsz többé látni,
Tudom, fog a gyenge szíved fájni.

Ha csakugyan így kell annak lenni,
Étfalvából nekünk ki kell menni,
Olyan vígan megyek ki belőle,
Úgysem volt egy szép szeretőm benne.

(*Étfalvazoltán.* – 1948. Kész Imre)

224

FEHÉR FUSZULKAVIRÁG

Fehér fuszulkavirág,
Ne jöjj hezzám napvilág.
Inkább gyere setétbe,
Hadd üljek az ölödbe.

Úgysem ülök sokáig,
Csak tizenkét óráig.
S az a tizenkét óra
Annyi, mint egy félóra.

Füvet eszik az ökröm,
Ha jóllakik, békötöm,
S úgy megyek a rózsámhoz,
Ahhoz a kis barnához.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

225

FELSZABADULT MÁR AZ ÁRPATARLÓ

Felszabadult már az árpatorró,
Nem kell már a szolgának a békó.
Eleresztí szabadjára a lovát,
És öleli reggelig a babáját.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

226

FÉNYES CSILLAG RITKÁN RAGYOG AZ ÉGEN

Fényes csillag ritkán ragyog az égen,
Az én rózsám füvet kaszál a réten.
Olyan szépen pengeti a kaszáját,
Oda várja búbánatos babáját.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

227

FIÁTFALVI HALASTÓBA

Fiátfalvi halastóba
Fürdik egy fekete csóka.
Hiába fürdik a csóka,
Nem lesz fehér galamb soha.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

228

FÜGEFA LEVELE

Fügefa levele, nem árt neki a szél,
Köszönöm, galambom, hogy eddig szeretted,
Azt is köszönöm, hogy engem megvetted,
Nálamnál szebbeket, jobbakot kerestél.

Adjon is az Isten szebbet, jobbat, mint én,
Kivel a te szíved sohase nyugodjék.
Mint tengernek habja, örökké hánykódjék,
Mint a só a vízben, úgy elolvadozzék.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

229

HA CSAKUGYAN NEM TALÁLOK SZERETŐT

Ha csakugyan, csakugyan nem találok szeretőt,
Felszántom a márkosfalvi temetőt.
Vetek belé rozmaringot, rezedát,
Hadd szakítson minden leány egyformát.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

230

HA FELMEGYEK AZ AJTAI NAGY HEGYRE

Ha felmenyek az ajtai nagy hegyre,
Letekintek, letekintek a völgybe.
Ott látom a kicsi kertés házunkot,
Az én babám szedi a virágokat.

Az ajtai templom tornya de magas,
Közepibe van egy rózsza, de piros.
Az a rózsza az ajtai lányoké,
Én meg vagyok az én régi rózsámé.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

231

HA KIMEGYEK AMA MAGAS TETŐRE

Ha kimenyek ama magas tetőre,
Feltekintek a csillagos egekre.
Elátkozom ezt a cudar világot,
Ne szeresse senki az én babámat.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1934. Gocz István)

232

HA KIMEGYEK ARR' A MAGAS TETŐRE

Ha kimenyek arr' a magas tetőre,
Talállok én szeretőre, kettőre.
Nem kell nekem sem a kettő, sem az egy,
Hadd szeressen, aki eddig szeretett.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

233

HA KIMEGYEK A TEMETŐ MÉLY ÁRKÁBA

Ha kimenyek a temető mély árkába,
Békót verek kis pej lovam négy lábára.
Legelj, lovam, legelj, ott maradok veled,
Nem messze van ide, kit a szívem szeret.

Kimenyek én a temető mély árkába,
Rózsát ültetek a babám sírhalmára.
Hervadj, rózsá, hervadj, hervadj szép virágszál,
Én is elhervadok babám sírhalmánál.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

234

HA KIMEGYEK ZÖLD ERDŐ SZÉLIRE

Ha kimenyek, ha kimenyek zöld erdő szélire,
Ott látok egy sárgarigót fel-fel-felrepülve.
Sárga rigómadár, füttyöld el az ágon,
Nekem es volt szép szeretőm e cudar világon.

(*Sepsiszentkirály.* – 1933. Kerti Sándor)

235

HA MEGHALOK, SZÉLES ÚTON VIGYETEK

Ha meghalok, széles úton vigyetek,
A babám kapujába letegyetek.
Nyissátok fel gyászkoporsóm fedelit,
Hogy a babám hullassa rám könnyeit.
Ha meghalok, nem kell nekem szerető,
Szeretóm lesz az a gyászos temető.

(Kézdimárkosfalva. – 1937. Demes József)

236

HA MEGHALOK, TUDOM, HOGY ELTEMETNEK

Ha meghalok, tudom, hogy eltemetnek.
A dálnoki temetőbe kivisznek.
Az legyen az én fejfámra felírva,
Én is voltam tiéd, babám, valaha.

(Dálnok. – 1938. Kicsi Sándor)

237

HA MEGHALOK, TUDOM, HOGY ELTEMETNEK

Ha meghalok, tudom, hogy eltemetnek,
Csernátoni temetőbe letesznek.
Az legyen az én fejfámon ráírva,
Voltam én is tiéd, rózsám, valaha.

(Alsócsernáton. – 1937. Szakáll Lajos)

238

HARAGSZIK AZ ÉDESANYÁM

Haragszik az édesanyám,
Mér járok a lányok után?
Ne haragudj, édesanyám,
Utánad es járt az apám.

(Sepsiszentgyörgy. – 1934. Gocz István)

239

HA SZABAD MADÁR LEHETNÉK

Ha szabad madár lehetnék,
Ablakod alá leszállnék.
Ott is mindég csak azt turbékolnám,
Aluszol-e, édes-kedves rózsám?

Nem aluszom, ébren vagyok,
Most is rólad álmodozok.
Így jár, aki szőkét-barnát szeret,
Elfeledni egyiket sem lehet.

(*Nagyborosnyó*. – 1933. Kocsis János)

240

HÁZUNK FELETT KELEPEL A GÓLYA

Házunk felett kelepel a gólya,
Fészket rakott, s boldog es azóta.
Ez a gólya hadd, hogy kelepeljen,
Szegény legény sohase szeressen.

Ha szeret es, ne mondja senkinek,
Ne búsítsa ezt az árva szívet.
Van még kislány, gazdagabb es nála,
Nem borulok soha a vállára.

(*Sepsimagyarós*. – 1937. Jancsó Béla)

241

HEJ DE BAJOS A SZERELMET TITKOLNI

Hej de bajos a szerelmet titkolni,
Tövis közül az ibolyát kiszedni.
Kiszedném én, de megszúrja kezemet,
Kit szeretek, az az enyém nem lehet.

(*Nagybacon*. – 1927. Kónsza Samu)

242

HEJ DE BAJOS KETTEN EGYET SZERETNI

Hej de bajos ketten egyet szeretni,
Tövis közül az ibolyát kiszedni.
Kiszedtem én, de megszúrta kezemet,
Volt szeretőm, felejtsd el a nevemet.

*

Nem idevaló születés vagyok én,
Messze földről vándoroltam ide én.
Így jár, aki messze földről vándorol,
Nincs babája, ki vállára boruljon.

(*Kézdimárkosfalva*, Demes Ferenc. –
1937. Demes József)

243

HULL A LEVÉL A FÁRÓL

Hull a levél a fáról,
Most jövök a kocsmából.
Ingem, gagyám de szennyes,
Így jár, aki szerelmes.

(*Nagybacon*, kéziratos füzet
1876-ból. – 1927. Kónsza Samu)

244

JAJ DE SZÉLES, JAJ DE HOSSZÚ AZ AZ ÚT

Jaj de széles, jaj de hosszú az az út,
Amelyen a barna kislány elindult.
Barna kislány, térj vissza a régi utadra,
Emlékezz a szombat esti szavadra.

Vissza-, vissza-, visszatérni nem lehet,
A szerelmet csábítani nem lehet.
A szerelem szélesebb a tenger vizénél,
Árvább vagyok a lehulló levélnél.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Orosz Antal)

245

JÓ BORT ISZOM, DIÓFÁVAL TÜZELEK

Jó bort iszom, diófával tüzelek,
De semmirevaló leányt szeretek.
Nem bánom én, ha semmirevaló is,
Semmirevaló vagyok én magam is.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi. László)

246

JÖN A BABÁM A TANYÁRÓL

Jön a babám a tanyáról,
Ismerem a járásáról.
Járasáról, kalapjáról,
Két fekete szép lováról.

(*Kézdimárkosfalva.* –
1937. Demes József)

247

KASZÁSCSILLAG JÁR AZ ÉGEN

Kaszáscsillag jár az égen,
Kaszál a rózsám a réten.
Míg ő kaszál, addig gyűjtök,
Úgy is rajta könnyebbíték.

(*Fotosmartonos.* – 1932. Bagoly Lajos)

248

KEDVES BABÁM, HA MEGUNTÁL SZERETNI

Kedves babám, ha meguntál szeretni,
Szabad neked más szeretőt keresni.
Keress olyant, kinek ökre, kinek lova, szekere
Hogy a fene ott egyen meg mellette.

(*Nagyborosnyó.* – 1933. Kocsis János)

249

KERTÜNK ALATT SZÓL A HARIS

Kertünk alatt szól a haris,
Mefogom a csecsed, Maris.
Ha mefogod, én nem bánom,
Csak lehessél az én párom.

Kertünk alatt szól a haris,
Mefogom a csecsed, Maris.
Ha mefogod, mit érsz véle?
Megtelik a markod véle.

(*Maksa.* – 1933. Kerti Sándor)

250

KÉT FEKETE LOVAM VAGYON

Két fekete lovam vagyok,
Még az éjjel elmulatom.
Rája iszom, nem sajnálom,
Szerettelek, csak azt bánom.

(*Gidófalva.* – 1938. Bakcsi Jenő)

251

KIESETT A SZIVAR A ZSEBEMBŐL

Kiesett a, kiesett a szivar a zsebemből,
Kitagadott a rózsám a szívéből.
Kitagadott, de most vagyok én árva,
Jaj de szépen zongeráznak fent a kávéházba.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

252

KI LÁTOTT MÉG TÉLBE FECSKÉT?

Ki látott még télbe fecskét,
Fehérlábú szép menyecskét?
Fehér lábát a patakban mossa,
Hideg a víz, kikapkodja.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

253

KIMEGYEK A HEGYRE

Kimenyek a hegyre, kimenyek a hegyre,
s lenézek a völgybe,
Ott látom a babám, ott látom a babám
egy kovácműhelybe.
Lovát vasaltatja, hosszú útra készül menni,
Mégse jön el hezzám az a csalfa babám
búcsúcsókot venni.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

254

KISBACONBAN SÜTIK A JÓ KENYERET

Kisbaconban sütik a jó kenyeret,
Kisbaconban három kislányt szeretek.
Három közül egy az igaz szerető,
Azt az egyet áldja meg a teremtő.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

255

KOLOZSVÁRI TORONYÓRA

Kolozsvári toronyóra,
Nézd meg, babám, hány az óra?
Három fertály¹ tizenegyre,
Ülj fel, babám, a gőzösre.

Ez az utca gidres-gödrös,
Erre jár a magyar gőzös.
Én vagyok a tüzelője,
Barna kislány szeretője.

(*Alsócsernáton.* – 1937. Szakáll Lajos)

256

KOMOLLÓI BÍRÓ LÁNYA

Komollói bíró lánya
Fekszik tiszta fejér ágyba.
Kilenc orvos vizitálja,
Baját egyik sem találja.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

¹ *Fertály*: negyed. (Német *viertel*.)

257

KOMOLLÓI HÍD ALATT, HÍD ALATT

Komollói híd alatt, híd alatt
Három kislány rozmaringot arat.
Én vagyok a rozmaringok kévekötője,
Barna kislány igaz, hű szeretője.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

258

KOMOLLÓI HÍD ALATT

Komollói híd alatt
Lányok fogják a halat.
Fehér tányérba rakják,
A legénynek úgy adják.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

259

LÁNYOK, LÁNYOK, SZÁLDOBOSI LÁNYOK

Lányok, lányok, száldobosi lányok,
Közületek csak egyet sajnálok.
Ha az az egy köztetek nem volna.
Elválásom sokkal könnyebb volna.

*

Azér, amér ilyen piros vagyok,
Ne hidd, babám, hogy, festem magamot.
Így szült anyám engem a világra,
Pirosító nem kell az orcámra.

Azér, amér ilyen sárga vagyok,
Ne hidd, babám, hogy én beteg vagyok.
Elsárgított engem a szerelem,
Nálad nélkül gyászos az életem.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

260

LÁNYOK, LÁNYOK, TI DÁLNOKI LÁNYOK

Lányok, lányok, ti dálnoki lányok.
Mitől piros a ti két orcátok?
Azt az Isten nem is adta rátok,
Patikából tojásért kaptátok.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

261

LE AZ UTCÁN, LE-LE-LE

Le az utcán, le-le-le,
Piros rózsá levele.
Ha jó volnál, behívnál,
Piros borral kínálnál.

Édes rózsám, hívjál bé,
Hozz egy kancsó jó bort bé.
Adj egy csókot, én meg mást,
Így nem csaljuk meg egymást.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

262

LEMEGYEK AZ ALFÖLDRE KASZÁLNI

Lemenyek az Alföldre kaszálni,
Ott fogok én sűrű rendet vágni.
Sűrű a rend, gyöngyharmat az alja,
Tiéd leszek, babám, nemsokára.

(*Alsócsernáton.* – 1933. Jakó Ferenc)

263

MAGYARÓSI NAGY HEGY ALATT

Magyarósi, magyarósi nagy hegy alatt
Barna kislány, szőke kislány zabot arat.
Zabot arat a lovának,
Szeretőt keres magának.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

264

MAGYARÓSI NAGY HEGY ALATT

Magyarósi, magyarósi nagy hegy alatt
Van egy forrás, van egy forrás titok alatt.
Aki abból vizet iszik,
Babájától elbúcsúzik.

Magyarósi, magyarósi nagy hegy alatt
Van egy forrás, van egy forrás titok alatt.
Én es abból vizet iszom,
S a babámtól elbúcsúzom.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

265

MÁLYVA, MÁLYVA, FEHÉR MÁLYVA

Mályva, mályva, fehér mályva,
Ez a legény jaj de árva.
Ez a legény azért árva,
Mert nincsen még neki párja.

Jer, tekints rám két szemeddel,
Ölelj által két kezeddél.
Isten úgyse,¹ meg nem bánod,
Én leszek a te hú párod.

¹ *Úgyse*: úgy segítjen.

Mályva, mályva, piros mályva,
Ez a legény már nem árva.
Derül az ő rózsás kedve,
Mert van már hű szereteje.

Rózsát kötök kalapodra,
Úgy menyünk el a fonóba.
Hogyha elejtem az orsót,
Te adsz nekem forró csókot.

(*Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

266

MÁMA PÉNTEK, HOLNAP SZOMBAT, VASÁRNAP

Máma péntek, holnap szombat, vasárnap,
Seperjetek, csernátoni kislányok.
Seperjétek ki az utcát tisztára,
Jön a babám, kopogós a csizmája.

(*Alsócsernáton*. – 1937. Szakáll Lajos)

267

MÁR ANGYALOM, ISTEN HOZZÁD

Már angyalom, isten hozzád,
A szerencse vigyázzon rád.
Nem engedik már az egek,
Hogy én tovább szeresselek.

(*Nagybacon*, kéziratos füzet
1876-ból. – 1927. Kónsza Samu)

268

MÁRKOSFALVI BÍRÓ KAPUJÁBAN

Márkosfalvi bíró kapujába
Megbotlott a kis pej lovam lába.
Talán bizony meg se botlott volna,
Ha a bíró büszke lánya szeretőm nem volna.

(*Kézdimárkosfalva*. – 1937. Demes József)

269

MÁRKOSFALVI HALASTÓ

Márkosfalvi halastó,
Beléestem szekeresetől, lovastól.
Gyere babám, húzzál ki,
Ne hagyjál a halastóba meghalni.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

270

MEGÁLLOK AZ UDVARODON

Megállok az udvarodon,
Békopogok ablakodon.
Ha kérdezed, ki zörget ott,
Nézz ki, látsz egy bús galambot.

Hej, hogy fáj a szegény szívem
Teutánad, te hűtelen.
Ha nem fájna, nem búsúlnék,
Hezzád még egy szót sem szólnék.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

271

MEGCSALTAD A SZÍVEMET

Megcsaltad a szívemet,
Verjen meg az Istened.
Fáj a szívem, nagyon fáj,
Hogy te engem megcsaltál.

(*Sepsiszentgyörgy.* –

1

272

MEGKONDULT A NAGYBACONI NAGYHARANG

Megkondult a nagybaconi nagyharang,
Húzza aztot három fehér vadgalamb.
Három fehér vadgalambnak hat szárnya,
Nem kell nekem senki megunt babája.

Elsárgult a kukorica levele,
Utoljára jártam nálad az este.
Utoljára fogtam ajtód húzóját,
Kedves babám, kívánok jóéjszakát.

Úgy elmenyek, mint ősszel a falevél,
Isten tudja, jövök-e errefelé?
Nem jövök én szülőföldem földjére,
Bús levelet írok a szeretómnek.

*

Ha még egyszer húsz esztendő lehetnék,
A lányok közt válogatást tehetnék,
Választanék igazszívű szeretőt,
Ki elvárná ezt a három esztendőt.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

273

MEGÜZENTEM A BACONI BÍRÓNAK

Megizentem a baconi bírónak,
Márványkőből rakassa ki az utat.
Rakassa ki, rakassa, rakassa ki simára,
Jön a babám, kopogós a csizmája.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

274

MEGY A GŐZÖS, ROPOG A KEREKE

Megy a gőzös, ropog a kereke,
Barna kislány hajlik ki belőle.
A fátyolát fújja a szél,
Látod babám, hogy menyasszony lettél.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

275

MEGYEK AZ ÚTON LEFELÉ

Menyek az úton lefelé,
Senki sem mondja: jere bé.
– De azelőtt vigyáztalak,
Szívem vidult, ha láttalak.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

276

MICSODA ERDŐ EZ

Micsoda erdő ez, be nagy zaj van benne,
Talám az én rózsám lovat hajt belőle,
Talám az én rózsám lovat hajt belőle?

Hadd hajtsa, hadd hajtsa, majd megfizet érte,
Mert a piros hajnal tilalomba érte,
Mert a piros hajnal tilalomba érte.

Tilalom, tilalom a fekete halom,
Nekem es tilalom a kedves galambom.
Nem akkor ölelem, amikor akarom.

Nem volna tilalom a kedves galambom,
Akkor ölelhetném, mikor én akarom,
Akkor ölelhetném, mikor én akarom.

(*Nagybacon,* kéziratos füzet 1876-ból. –
1927. Kónsza Samu)

277

MOST AKARTAM TILALMASAN SZERETNI

Most akartam tilalmason szeretni,
De ki kellett annak világosodni.
Kivilágosították a nagy egek,
Hogy én, rózsám, téged ne szeresselek.

(*Bölon.* – 1940. Gyenge Áron)

278

NAGYAPÁMNAK A LOVA LÁBÁN

Nagyapámnak a lova hátulsó lábán levő patkója de fényes,
Ez a barna kislány de kényes.
Százforintos selyemkendő libeg-lobog a nyakán,
Tízforintos piros szalag fityeg a farán.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

279

NAGYBACONBAN NINCSEN KALÁN

Nagybaconban nincsen kalán,
Nincs es benne ügyes leány.
Kisbaconi, amit ér,
Nagybaconi semmit ér.

Ne nézz madárra, fecskére,
Lányok között a szőkére,
Mert a szóke olyan fajta,
Akárki megcsókolhatja.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

280

NAGYBACONON VÉGIGMENNI NEM LEHET

Nagybaconon végigmenni nem lehet,
Mert a lányok piros szoknyát viselnek.
Tizenhárom csipkefodor vagyon az alján,
Barna legény kopogtat az ajtaján.

Barna legény, ne kopogtass, jere bé,
Öleléssel vár a karom idebé.
Jere bé, jere bé, te gyenge babám,
Nem haragszik reád az édesanyám.

(*Nagybacon.* – 1927. Kónsza Samu)

281

NEM ÁTKOZLAK, KIS ANGYALOM

Nem átkozlak, kis angyalom, nem szokásom,
Csak a mosdóvized vérré váljon.
Törülközőkendőd lángot hányjon,
S a te szíved énutánam holtig fájjon.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

282

NEM KAPÁLOK, NEM KASZÁLOK

Nem kapálok, nem kaszálok,
Asztalosinasnak állok.
Kicsi ágyakat csinálok,
Miben alusznak a lányok.

Nem kapálok, nem kaszálok,
Suszterinasnak béállok.
Kicsi cipőket csinálok,
Miben táncolnak a lányok.

Nem kapálok, nem kaszálok,
Fazakasinásnak állok.
Kicsi csuprot csinálok,
Miben kávéznak a lányok.

Kicsi csupor, nagy a füle,
Nem fér a kabát zsebébe.
Csupor fülét le kell vágni,
A babámtól el kell válni.

(*Alsócsernáton*. – 1933. Jakó Ferenc)

283

NE SZERESSEN SENKI MÉLYEN

Ne szeressen senki mélyen,
Mert nem tudja, mire mégyen.
Örömei mind elmúlnak,
Víg napjai béborulnak.

Én szerettem nagyon mélyen,
Rólam példát minden végyen.
Én vagyok az igaz árva,
Ki jár magányosan, dugva.

Talán, rózsám, fáj a szíved,
Gyenge szemed rám se nézhet?
– Gondolhatod, ha nem fájna,
Fekete gyászba nem járna.

Jaj de búsan szól a galamb,
Szomorán szól a nagyharang.
Azért szól az oly szomorán,
Nincsen nékem szabad órám.

(*Nagybacon*, kéziratos füzet 1876-ból. –
1927. Kónsza Samu)

284

NINCSEN ERDŐM, NINCSEN MEZŐM

Nincsen erdőm, nincsen mezőm,
Hol a lovam legeljen,
Nincsen nekem szép szeretőm,
Aki engem szeressen.

Majd lesz erdőm, majd lesz mezőm,
Hol a lovam legeljen,
Majd lesz nekem szép szeretőm,
Aki engem szeressen.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

285

NINCSEN JÓL A FEJEM ALJA

Nincsen jól a fejem alja,
Szakad reám az ég alja.
Verje meg az egek ura,
Ki a szeretetet rontja.

Mert én soha nem voltam a',
Méges ver az egek ura.
Verje meg az egek ura,
Ki a szeretetet rontja.

Szeress, csak jól nézd meg, hogy kit,
Mert a szeretet megvakít.
Szeress hüen, szeress egyet,
Szeress igazán engemet.

Szeress igazán engemet,
Ne csald ártatlan szívemet.
Az én szívem csalni nem tud,
Igazán szeret, nem hazud.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

286

NYÍLNAK, NYÍLNAK A MEZEI VIRÁGOK

Nyílnak, nyílnak a mezei virágok,
Férjhez mennek előlem a szép lányok.
Nem is marad a számomra még egy se,
Kit a szívem, árva szívem szeretne.

(*Felsőcsernáton.* – 1938. Jancsó Mózes)

287

ODAHAZA MOST ARATJÁK AZ ÁRPÁT

Odahaza most aratják az árpát,
Elválták a bús gerlice jobb szárnyát.
Bús gerlice, ne sirasd a jobb szárnyad,
Én se siratom a régi babámat.

*

Kufferomba tenta, penna, papiros,
A babámnak gyászos levelet írok.
Írok neki olyan gyászos levelet,
Ha a szíve kőből van is, megreped.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

288

PENG A KASZA, MIKOR FENIK

Peng a kasza, mikor fenik,
Sír a kislány, mikor verik.
Ne keseregj, te kis árva,
Hazaviszlek nemsokára.

(*Hidvég.* – 1933. Györbíró Ferenc)

289

PIROS ALMA BELÉSETT A SÁRBA

Piros alma beléesett a sárba,
Ki felveszi, nem veszi fel hiába.
Én felvenném, megtörölném a sártól,
Ugye, babám, nem válunk el egymástól.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

290

PIROS ALMA HULL AZ ÚTRA

Piros alma hull az útra,
Barna kislány megy a kútra.
Aki azt majd felkapkodja,
Azé lesz az a kis barna.

(*Sepsiszentgyörgy.* –
1939. Dobolyi László)

291

PIROS KANCSÓ, PIROS BOR

Piros kancsó, piros bor,
Mindjárt rám kerül a sor.
Igyál, babám, a legszebbik pohárból,
Adj egy csókot, ne szégyeld az anyádtól.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

292

RÁSZALLOTT A VADGALAMB A BÚZÁRA

Rászállott a vadgalamb a búzára,
Fáj a szívem egy szép barna kislányra.
Meghajlik a gyenge fűszál a szélnek,
Nem bánom én, akármit es beszélnek.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

293

REPÜLJ, MADÁR, REPÜLJ

Repülj, madár, repülj,
Galac felé repülj.
Mondd meg az én galambomnak,
Sej-haj, itt vagyok egyedül.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Orosz Antal)

294

SARKON VAN A KÁSZONINÉ KOCSMÁJA

Sorkon van a, sorkon van a Kászoniné kocsmája
Észak felől, kelet felől van annak az ajtaja.
Észak felől, kelet felől hideg szél fú bé rajta,
A mulató legényeknek van az oda csinálva.

Rövid lába, hosszú farka van a fecskemadárnak,
Nincsen párja, nincsen párja a baconi leánynak.
Magossarkú cipőt húz a lábába, lábába,
A baconi legényeknek fáj a szívük utána.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

295

SÁRGA CSIKÓ, SELYEM NYEREG

Sárga csikó, selyem nyereg,
Nem ül abban minden gyerek.
Ej-haj, aki felül a nyeregbe,
Százaz legyen a zsebébe.

Én is ültem a nyeregbe,
Százaz is volt a zsebembe.
Ej-haj, aki felül a nyeregbe,
Százaz legyen a zsebébe.

(*Eresztevény.* – 1940. Bálint Dezső)

296

SÁRGA CSIKÓ, SELYEM NYEREG

Sárga csitkó, selyem nyereg,
Nem ül abban minden gyerek.
Sej-haj, aki felül a nyeregbe,
Százaz legyen a zsebébe.

Kicsi tinó, nagy a járom,
Be szép kislány ez a három.
Sej-haj, de szeretném az egyiket,
Három közül a szebbiket.

Az egyiket feleségül,
A más kettőt szeretőül.
Sej-haj, de szeretném az egyiket,
Három közül a szebbiket.

(Felsőcsernáton. – 1938. Jancsó Mózes)

297

SÁRGA KUKORICASZÁR

Sárga kukoricaszár,
Harmadszor is kapálatlan maradtál.
Majd megkapál az a lány,
Kiért sáros a csizmám.

Sárga pikét a kendőm,
Elhagyott a legkedvesebb szeretőm.
Ha elhagyott, ő bánja,
Nem ugrom az Olt vizébe miánna.

*(Szentivánlaborfalva. –
1937. Szent Iványi Tamás)*

298

SÁRGA KUKORICASZÁR

Sárga kukoricaszár,
Másodszor is kapálatlan maradtál.
Eridj, legény, kapáld meg,
Recece, aztán házasodjál meg.

Piros bársony keszkenőm,
Elhagyott a legkedvesebb szeretőm.
Ha elhagyott, ő bánja,
Találok én szeretőre, betyárra.

*

Zabot eszik a lovam,
Ha megeszi, befogom a kocsimba.
Elmenyek a babámhoz,
Úgyis tudom, régóta vár magához.

Szénát eszik az ökröm,
Ha jóllakik, megítatom s békötöm.
Hogy elmentem a bálba,
Térgyig jártam a sárba.

(*Nagybacon.* – 1927. Kónsza Samu)

299

SÁRGA KUKORICASZÁR

Sárga kukoricaszár,
Másodszor is kapálatlan maradtál.
Göndörhajú barna lány,
Öleletlen, csókolatlan maradtál.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

300

SÁRGÁT VIRÁGZIK A REPCE

Sárgát virágzik a repce,
Rajtam van a falu nyelve.
Száradjon el a falevél módjára,
Hogy ne legyen oly sok legény bújára.

(*Nagybacon.* – 1927. Kónsza Samu)

301

SÁRGÁT VIRÁGZIK A REPCE

Sárgát virágzik a repce,
Szép a kislány szombat este.
Bár csak mindég, szombat este lenne,
Hogy a babám mással ne beszélne.

(*Bitá.* – 1930. Bucs József)

302

SÍRTAM ELEGET UTÁNAD

Sírtam eleget utánad,
Majd megölt a bú s a bánat.
Elhagytalak, babám, téged,
Megvettem a hűséged.
Én istenem, mért is tettem?
Jaj, de sír most szegény lelkem.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

303

SZÁNOM-BÁNOM, HOGY MEGHÁZASODTAM

Szánom-bánom, hogy megházasodtam,
Legénységem gyászba borítottam,
Mert énnékem nem szabad szeretni,
Nem szabad a lányokat ölelni.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

304

SZÁRNYA, SZÁRNYA, SZÁRNYA A FECSKÉNEK

Szárnya, szárnya, szárnya a fecskének,
Jobb a lánynak, mint a menyecskének.
Menyecskének békötik a fejét,
Búval tölti az egész életét.

Szárnya, szárnya, szárnya a fecskének,
Jobb a lánynak, mint a menyecskének.
Mert a lánynak béfonják a haját,
Fújja a szél selyempántlikáját.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

305

SZERETTELEK EGY IDEIG

Szerettelek egy ideig,
Hét órától fél kilencig.
Ne fájjon a szíved nagyon,
Szerettelek, kis angyalom.

Ugye, rózsám, sok szép idő?
Száradjon beléd a tüdő!
Ne fájjon a szíved nagyon,
Szerettelek, kis angyalom.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

306

SZÉLES A KÜKÜLLŐ VIZE

Széles a Küküllő vize, keskeny palló rajta,
Ne menj rája, kis angyalom, mert leesel róla.
Hadd el, babám, hadd essem a Küküllő vizébe,
Hogy ne legyek senkinek a megunt szeretője.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

307

SZÉNA, SZÉNA, SZÉNA TEREM A RÉTEN

Széna, széna, széna terem a réten,
A babámmal nem beszéltem a héten.
Nála maradt zsebkendőm a zsebébe,
Visszaadja csütörtökön estére.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

308

SZÉNA, SZÉNA, SZÉNA TEREM A RÉTEN

Széna, széna, széna terem a réten,
Az én rózsám azt kaszálja a héten.
Olyan szépen pengeti a kaszáját,
Odavárja búbánatos babáját.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

309

SZÉPEN SZÓL A NAGY BACONI HARANG

Szépen szól a, szépen szól a nagybaconi harang,
Mind azt mondják az irigyek, hogy az nekem szólna.
Bárcsak igaz volna, hogy az nekem szólna,
Te az enyém, én a tiéd úgysem leszünk soha.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

310

SZOMSZÉDUNKBAN VAN EGY ÖREG EPERFA

Szomszédunkban van egy öreg eperfa,
Barna kislány epret eszik alatta.
Barna kislány, eszem azt a szép szádat,
Adj egy csókot, majd meghalok utánad.

(*Árkos.* – 1932. Kátó András)

311

*TÁN AZT HISZED, KIS ANGYALOM,
MEGCSALTÁL?*

Tán azt hiszed, kis angyalom, megcsaltál
Meg apádat, meg se szomorítottál.
Megcsaltad te, kis angyalom, magadot,
Nálam kívül nem találsz párodot.

*

Két szívárvány hasogatja az eget,
Nem engedik, babám, hogy szeresselek.
Aki tőlem ezt az egyet ellenzi,
Azt az Isten örökire megveri.

Őszi rózsák, hullasd el a leveled,
Barna kislány, felejtsd el a nevemet.
Én a tiéd nem bírom elfeledni,
Hanem inkább százszor jobban szeretni.

*

Sárgadinnye, görögdinnye hajastól,
Haragszik rám az én babám anyástól.
Ha haragszik, haragudjék magára,
Vesse magát a zavaros Tiszába.

(*Nagybacon.* – 1927. Kónya Samu)

312

*TEJBEN FÜRDIK AZ ÉN RÓZSÁM,
HA FELKEL*

Tejben fürdik az én rózsám, ha felkel,
Törölközik piros rózsalevéllal.
Fehéresebb is az orcája a hónál,
Pirosabb is a felkelő hajnalnál.

(*Nagybacon.* – 1927. Kónya Samu)

313

TEMETŐBEN SZÓL A ZENE

Temetőben szól a zene,
Jaj istenem, kit temetnek?
Temetik a galambomat,
Kivel éltem világomat.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

314

TISZA MELLETT LOVAGOLNI NEM MEREK

Tisza mellett lovagolni nem merek,
lovagolni nem merek.
Attól félek, félrecsúszik a nyereg,
s én a Tiszába esek,
Tisza vize habjai közt elveszek,
s tiéd, babám, nem leszek.

Még ma éjjel átugratok a Tiszán,
s felkeresem a babám.
Bent lakik a, bent lakik a városban,
a harmadik utcában,
Kék nefelejcs, csipkerózsa, rezedá
nyílik az ablakában.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

315

*TISZTA BÚZÁT SZEDEGET
A VADGALAMB*

Tiszta búzát szedeget a vadgalamb,
Azt veri az angyalosi nagyharang.
Mind azt veri jobb és baloldalára:
Szerettelek, régi babám, hiába.

De régóta járom ezt a világot,
Szeretőmnek párjára nem találok.
Olyan szépet, mint te voltál, galambom,
Nem találok én az egész világon.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

316

TITKON TARTÉK EGY ÖSVÉNYKÉT

Titkon tarték egy ösvénykét,
Melyen, babám, hezzád járék, ihajja, de tyuhajja.
Irigyeim észrevették,
Ösvénykémet elkerítették, ihajja, de tyuhajja.
Nem deszkával, nem karóval,
Hanem rágalmazó szóval, ihajja, de tyuhajja.

Átkom fejed felett járjon,
Mikor mondom, reád szálljon, ihajja, de tyuhajja.
Nem kívánok egyéb átkot,
Egyél meg egy véka mákot, ihajja, de tyuhajja.
S addig élj, amíg megeszed,
Minden nap csak egy-egy szemet, ihajja, de tyuhajja

(*Szentivánlaborfalva.* – 1937. Szent Iványi Tamás)

317

TIZENHÁROM FODOR VAN A SZOKNYÁMON

Tizenhárom fodor van a szoknyámon,
Azt gondoltam, férjhez visznek a nyáron.
De már látom, úgysem leszen semmi belőle,
Tizenkettőt levetetek belőle.

Lányok, lányok, nektek nyílik a rózsa,
Menyecskéknek a savanyó ugorka.
Akkor leszen a lányoknak tyuhaj, jó világ,
Mikor virágzik a fuszujkavirág.

(*Kézdimárkosfalva,* Cseh Gizi. – 1938. Demes József)

318

TIZENKETTŐ, TIZENHÁROM, TIZENNÉGY

Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy,
Hát te ugyan, Finom Rózsi, hová mégy?
Elmenyek én más szeretőt keresni,
Mert a régi nem akar már szeretni.¹

(*Kézdimárkosfalva*. – 1937. Demes József)

319

TOLLAS KOSÁR AZ ÁGY ALATT

Tollas kosár az ágy alatt,
Hej, de régen nem láttalak.
Hocide,² babám, a szádat.
Hadd csókoljak rajta szádat.

(*Sepsibodok*. – 1933. Rákosi László)

320

TÚL A VIZEN LEKASZÁLTÁK AZ ÁRPÁT

Túl a vizen lekaszálták az árpát,
Elvágták a bús gerlice jobb szárnyát.
Bús gerlice kesereg a szárnyáért,
Én is búsan kesergek a babámért.

Én istenem, be víg voltam ezelőtt,
Mikor babám sétált a kapum előtt.
Ki-kimentem, leültem az ölébe,
S kacsintgattam két ragyogó szemébe.

(*Nagybacon*. – 1927. Konsza Samu)

¹ Változat: *Mert a régít nem akarom szeretni.*

² *Hocide*: hozd ide, add ide.

321

TÚL A VIZEN MANDULAFÁ VIRÁGZIK

Túl a vizen mandulafa virágzik,
Mandulája vízbe esik, elázik.
Ha elázik, mást virágzik, mást virágzik a nyáron,
Szeress szökét, szeress barnát, nem bánom.

(Réty. – 1937. Jákó József)

322

TÚR A DISZNÓ, TÚR A MOCSÁRSZÉLEN

Túr a disznó, túr a mocsárszélen,
Tartottam szeretőt, de már régen.
Ha tartottam, megszenvedtem érte,
Cudar világ, ne hányd a szememre.

(Sepsimagyarós. – 1937. Jancsó Béla)

323

UDVAREM KÖZEPIN

Udvarom közepin van egy vadalmafa,
Ahhoz van megkötve egy büszke paripa.
Azt a császár adta, hadd viseljem gondját,
Azon járok, babám, szombat este hozzád.

Udvarom közepin van egy csipkerózsa,
Van egy csipkerózsa, bimbó es van rajta.
Bimbó es van rajta, csak zöld levél nincsen,
Férjhez mehetsz, babám, verjen meg az Isten.

(Kézdimárkosfalva, Hadnagy Gerő. –
1937. Demes József)

324

UGYAN BIZONY, HÁNY ESZTENDŐS LEHETTÉL?

Ugyan bizony, hány esztendő lehettél,
Mikor engem szeretgetni kezdettél?
Tizenhárom, háromnegyed meg egy fél.
Hej, de gyenge kicsi leány lehettél.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1932. Jakab Tibor)

325

ÚJ A CSIZMÁM, EL AKAROM VISELNI

Új a csizmám, el akarom viselni,
Édesanyám nem akarja engedni.
Engedd, anyám, nem a te pénzed ára,
Babám vette nékem vásárfiába.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

326

VÁLASZTOTTAM KÉT CSILLAGOT

Választottam két csillagot,
Egy kisebbet és egy nagyot.
Olyan messze van egymástól,
Mint én vagyok a rózsámtól.

Olyan messze vagyok tőled,
Hírt sem hallok már felőled.
Csak azt tudom, hogy elhagytál,
Csak azt tudom, hogy megcsaltál.

(*Fotosmartonos.* – 1932. Bagoly Lajos)

327

VÁSÁRHELYI VÁSÁRTÉREN

Vásárhelyi vásártéren
Leánvásár lesz a héten.
Én es oda fogok menni,
Szökét, barnát választani.

(*Székelytamásfalva.* – 1938. Szöcs Béla)

328

VÉGIGMENTEM AZ UTCÁN

Végigmentem az utcán,
Elsároztam a csizmám.
Megérdemli az a lány,
Kéért sáros a csizmám.

*

Egy kis itce nem páros,
Kettőt ide, csapláros.
Zsebembe van az ára,
Vágom az asztalára.

Nagygazda volt az apám,
Nagy örökség maradt rám:
Hat ökörnek kötele,
Három vasvilla nyele.

*

Eszemadta barna szűz,
Ég a szemed, mint a tűz.
Ha az enyém úgy égne,
Száz aranyat megérne.

Ha te elmész, én is el,
Tőled nem maradok el.
Ha te itt hagysz, galambom,
Megöl a nagy bánatom.

Fehér húszas, látod-e?
Ha megiszom, bánod-e?
Hogyne bánnám, kedvesem,
Mikor veled keresem.

(*Lisznyó.* – 1936. Barabás Mihály)

329

VÉKONY HÉJA VAN A PIROS ALMÁNAK

Vékony héja van a piros almának,
Bécsi szappan kell a mostani lánynak.
Megmosdik a bécsi szappan habjával,
S odacsalja a legényt a szagjával.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

330

VÉKONY HÉJA VAN A PIROS ALMÁNAK

Vékony héja van a piros almának,
Szép szeretője van az én komámnak.
Leszakítom az eperfa levelét,
Elszeretem a komám szeretejét.

(*Gidófalva.* – 1935. Erdős László)

331

VIRÁGOS KENDEREM

Virágos kenderem elázott a tóba,
Ha megcsaltál, rózsám, ne jöjj a fonóba.
Vékony a len szála, el es szakad könnyen,
Hittem szép szavadnak, de megcsaltál szörnyen.

Ne ejtsd el az orsót, mert ki nem válthatom,
Úgy fáj az én szívem, hogy ki nem mondhatom.
Hogy mikor nem fáj majd az én szívem tája,
Majd megmondja neked temetőm fejfája.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

332

ZÁRD BÉ, LÁNYOM, AZ AJTÓT

Zárd bé, lányom, az ajtót,
Ki ne lopják a csikót,
Ki ne lopják a csikót.

Mégis, mégis megesett,
Hogy a csikó elveszett.
Nem tudom, hogyan esett.

*(Székelytamásfalva. –
1938. Szöcs Béla)*

333

ZÖLD A MUROK, ZÖLD A PETREZSELYEM

Zöld a murok, zöld a petrezselyem,
Már miköztünk megszűnt a szerelem.
Nemcsak megszűnt, hanem meg es fogyott,
S bús szívemre nagy bánatot hozott.

(Sepsiszentgyörgy. – 1932. Jakab Tibor)

334

ZÚG AZ ERDŐ, ZÚG A MEZŐ

Zúg az erdő, zúg a mező,
Ott sétál az én szeretőm.
Selyem pruszlik a derekán,
Nem hajlik a sarló után.

*

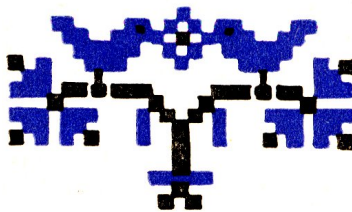
Az én rózsám szemöldöke
Többet ér, mint a hat ökre.
A hat ökre szántó-vető,
De ő maga hű szerető.

(Fotosmartonos. – 1932. Bagoly Lajos)

ZSENDELYEZIK AZ AJTAI TORNYOT

Zsendelyezik az ajtai tornyot,
Tizenkét lány húzza a harangot.
Tizenkét lány tizenkét legénnyel,
Mindegyik a maga jegyesével.

(*Nagyajta*. – 1937. Dezső Tibor)

KATONADALOK

336

A BAKANCSOS AKKOR CSINOS

A bakancsos akkor csinos,
Mikor a bakancsa zsíros.
Összeüti a bokáját,
Megcsókolja a babáját.

(*Nagybacon.* –
1927. Kónsza Samu)

337

A BRASSAI KASZÁRNYA

A brassai kaszárnya, bádogos a teteje,
Sok szép barna kislánynak szeretője van benne.
Lám az enyim itten van, itt van az ölembe,
Páros csókot osztogat, kacsingat a szemembe.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1928. Kozma Lajos)

338

A BRASSAI KASZÁRNYÁRA

A brassai kaszárnyára rászállott egy gólya,
Vizet viszen a szájába reguták számára.
Mosdjatok, reguták, mert porosok vagytok,
Csak az a jó Isten tudja, mikor szabadultok.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

339

ADDIG MEGYEK, MÍG A SZEMEMMEL LÁTOK

Addig megyek, míg a szememmel látok,
Míg egy sűrű erdő közé találok.
Sűrű erdő közepibe emeletes kaszárnya,
Oda leszek három évig bezárva.

Jaj istenem, jobb es volna meghalni,
Jobb es volna vonat alá fekünni,
Hogy a vonat vágná essze az én árva szívemet,
A kereke vésné fel a nevemet.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

340

A GŐZÖSNEK HAT ABLAKA

A gőzösnek hat ablaka,
Nyújtss ki, babám, karod rajta.
Nyújtss ki rajta mind a kettőt,
Én vagyok a te szeretőd.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

341

A GŐZÖSNEK ROPOG A KEREKE

A gőzösnek ropog a kereke,
Barna legény hajlik ki belőle.
A szalagja jaj de szépen lobog,
Látod, babám, hogy katona vagyok.

(*Kézdivásárhely.* – 1940. Kontz József)

342

A HARCTÉREN MEGFÚJTAK A TROMBITÁT

A harctéren megfújták a trombitát,
Az én lovam meghallotta a hangját.
Ágaskodik, ágaskodik két lábra,
Ágaskodva visz engem a csatába.

Búsan nyerít kapitány úr pej lova,
Búsan nyerít, mert meghalt a gazdája.
Ott nyugszik egy rezgő nyárfa tövébe,
Éles golyó van löve a szívébe.

Elértük már Székelyország határát,
Minden legény keresse fel faluját.
Falujába keresse fel babáját,
Kitől vette három évi búcsúját.

*

Már minálunk őszelel cséplik a búzát,
Fújja a szél hátrafelé a polyvát.
Fújjad, szellő, fújjad babám szemébe,
Hogy ne csaljon más kislányt az ölébe.

(*Nagyborosnyó.* – 1933. Kocsis János)

343

A HIDVÉGI KÖZSÉGHÁZA SÁRGA

A hidvégi községháza sárga,
Kilenc ablak nyílik rajta sorba.
Tizediken kihajlott a bíró:
– Gyertek ide ügyes fiúk, eljött a béhívó.

Brassó felől jönnek a huszárok,
Messziről hallszik a trombitájok.
Egy közülük olyan búsan fújja:
Én a tiéd, te az enyém úgysem leszünk soha.

(*Hidvég.* – 1933. Györbíró Ferenc)

344

A SZENTGYÖRGYI LAKTANYA

A szentgyörgyi laktanya, zsindelyes a teteje,
Ráhajlik a vadgesztenye levele.
Cserebogár, csípd le annak levelét,
Le ne törje az én csákóm tetejét.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Varga Zoltán)

345

A SZENTGYÖRGYI NAGY KASZÁRNYA

A szentgyörgyi nagy kaszárnya sárgára van meszelve,
Három évet, nyolc hónapot én is eltöltök benne.
Rá van írva a csákómra, csákóm két oldalára,
Három hónap van még hátra a katona-ruhába.

(*Uzon.* – 1942. Antal Sándor)

346

A SZENTGYÖRGYI VÁROSHÁZA

A szentgyörgyi városháza fel van virágozva,
A harmadik emeleten van egy ablak rajta.
Abban vannak az urak, akik engem soroznak,
Besoroznak katonának harminchat hónapra.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1936. Volloncs Béla)

347

AZ ÉN LOVAM TÖBBET ÉR A MÁSÉNÁL

Az én lovam többet ér a másénál,
Többet ér a százados úr lovánál.
Százados úr lova csak úgy szép csendesen jár,
De az enyém úgy repül, mint a madár.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

348

ÁLDJA MEG AZ ISTEN AZT AZ ÉDESANYÁT

Áldja meg az Isten azt az édesanyát,
Aki katonának neveli a fiát.
Húsz évig neveli világ pompájára,
Húszadik évében öltözteti gyászba.

(*Felsőcsernáton.* – 1938. Jancsó Mózes)

349

ÁRPA, ÁRPA, DE SZÉP TAVASZÁRPA

Árpa, árpa, de szép tavaszárpa,
Közepiben van egy rezgő nyárfa.
Rezgő nyárfa válik a levelétől,
Én es válok a régi szeretőmtől.

Anyám, anyám, öreg édesanyám,
Be szomorú vasárnap délután.
Házunk előtt szépen muzsikálnak,
Engem pedig visznek katonának.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

350

*BARNA KISLÁNY KIMENT
A HARCTÉRRE*

Barna kislány kiment a harctérre,
Egyenest a százados elébe.
– Százados úr, merre a kedvesem?
Három éve hiába keresem.

– Barna kislány, tudom, bús a szíved,
A kedvesed hiába keresed.
Galicia fekete földjébe
Fekszik egy nagy erdő közepébe.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1939. Dézsi Zoltán)

351

BARNA KISLÁNY MEGY A KÚTRA

Barna kislány megy a kútra, korsó van a karján,
Arra léptet pej paripán egy tüzérkapitány.
– Adj egy ital vizet, eszem a szentedet,
A zsebemben teli bugyilláros, megfizetek néked.

– Nem kell nekem a bankója, nincs a víznek ára
De a Pista bátyám búsul laktanyába zárva.
Adjon, kapitány úr, szabadságot néki,
Az aratást csütörtökön estig, tudom, hogy elvégzi

(*Uzon.* – 1942. Antal Sándor)

352

BARNA KISLÁNY, MIT VISZEL A KOSÁRBA?

– Barna kislány, mit viszel a kosárba?
– Orvosságot sebesültek számára.
Ellőtték a kis angyalom jobb karját,
Bal karjával öleli a babáját.

(*Gidófalva*. – 1935. Erdős László)

353

BÁR CSAK LÁNYOKAT IS SOROZNÁNAK

Bár csak lányokat is soroznának,
Bár csak egy századba osztanának.
Meggpucolnám a resztungját, kardját,
Csókolom a babám száját.

(*Komolló*. – 1938. Ferencz János)

354

BESOROZTAK HUSZONNÉGYES BAKÁNAK

Besoroztak huszonnégyes bakának,
Itt kell hagynom az én kedves babámat.
Nem zsebkendő, hogy a zsebembe tegyem,
Hogy én ötöt a Regátba elvigyem.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1932. Jakab Tibor)

355

BETÖLTÖTTEM A HUSZONEGY ÉVET

Betöltöttem a huszonegy évet,
Itt kell hagynom régi szeretőmet.
El kell mennem messze a csatába,
Románia széles határába.

Barna kislány, fogsz-e értem sírni,
A harctérre fogsz-e nékem írni?
Ceruzával lesz a levél írva,
Bánataim lesznek belesírva.

Barna kislány kimegy a harctérre,
Egyenest a százados elébe.
– Százados úr, merre a kedvesem?
Két kis éve mindig őt keresem.

(*Kézdimárkosfalva*, Szakács Félix. –
1937. Demes József)

356

BÍRÓ, BÍRÓ, HEJ TE RÉTYI BÍRÓ

Bíró, bíró, hej te rétyi bíró,
Két szemedet ássa ki a holló.
Mért írtad bé nevem katonának,
Mikor még a lányok sem sajnálnak.

(*Réty*. – 1937. Jákó József)

357

BRASSÓ FELŐL JÖN EGY ÜVEGES HINTÓ

Brassó felől jön egy üveges hintó,
Abban ül a sorozó szolgabíró.
Szolgabíró, tedd le rezes pennádat,
Ne szomorítsd meg az édesanyámat.

Éjfél után kettőt ütött az óra,
Kikísérsz-e, babám, az állomásra?
Nem kísérlek, mert a szívem megszakad,
Mikor veled a gyorsvonal elszalad.

(*Dálnok*. – 1938. Kicsi Sándor)

358

BRASSÓ FELŐL, SZELEN FELŐL

Brassó felől, Szeben felől jönnek a huszárok,
Már messziről szól a trombitájok.
Egy közülük egyre csak azt fújja:
– Én a tiéd, te az enyim nem lehetünk soha.

(*Uzon.* – 1942. Antal Sándor)

359

BÚRA, BÚRA, BÚBÁNATRA SZÜLETTEM

Búra, búra, búbánatra születtem,
Mert elhagyott, kit igazán szerettem.
Talállok én szeretőre, de jóra,
Az visz engem a bánatos hajóra.

*

Édesanyám, mért szültél a világra,
Mért nem vettél a zavaros Tiszába?
Tisza vize vitt volna a Dunába,
Hogy ne volnék Ferdinánd katonája.

Addig menyek a csillagos ég alatt,
Míg megnyugszom a babám karja alatt.
Csillagos ég, merre van az én hazám,
Merre sirat engem az édesanyám?

Édesanyám, hol van az az édes tej,
Mivel engem katonának neveltél?
Jobb lett volna a macskának önteni,
Mintsem engem katonának nevelni.

Két fa között felsütött a holdvilág,
Megátkozott engemet a nagyvilág.
Csipkebokor legyen az én szállásom,
Ott se legyen sokáig maradásom.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

360

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP BÚZATÁBLA

Búza, búza, de szép búzatábla,
Aratásra készül minden szála.
Ki fogja azt learatni, ha már nekem el kell menni?
El kell menni katonának idegen országba.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

361

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TAVASZBÚZA

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Kihajlott a márkosfalvi útra.
Ezt a búzát le kéne vágatni,
Jön október, el kell masirozni.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

362

BÚZA, BÚZA, DE SZÉP TAVASZBÚZA

Búza, búza, de szép tavaszbúza,
Közepibe de szép piros rózsa.
Leszakítom, kalapomba teszem,
Októberben úgy es el kell mennem.

(*Nagyajta.* – 1937. Dezső Tibor)

363

CSERNOVICI KASZÁRNYA

Csernovici kaszárnya, bádogos a teteje,
De sok székely legénynek benne van a levele.
Lám az enyim nincs benne, itt van a zsebembe,
Három évi szenvedésem van belejegyezve.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1932. Köntés Gyula)

364

DOMBON VAN A NAGYSZEBENI KASZARNYA

Dombon van a, dombon van a nagyszebeni kaszárnya,
Észak felől, kelet felől van annak az ajtaja.
Észak felől, kelet felől hideg szél fú bé rajta,
Az erdélyi legényeknek van az oda csinálva.

A második emeleten van az ezrediroda,
Ezredes úr szabadságos kis könyvemet most írja.
Írja, írja, de hadd írja szabadságos kis könyvem,
Jó október, leszerelek s ölelem a kedvesem.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

365

EGYE MEG A FENE

Egye meg a fene a mészáros bárdját,
Mért vágta el a kis borjú lábát?
Lába nélkül, sej-haj, nem mehet a sárba,
Feleszi a fene a baka hátára.

(*Barót.* – 1946. Barabás Gábor)

366

ENNEK A KISLÁNYNAK

Ennek a kislánynak rövid a szoknyája,
Mondtam az anyjának, varrjon csipkét rája.
De az édesanyja nem varrt csipkét rája,
S nem lesz a lányának rekuta-babája.

(*Málnás.* – 1938. Tökés István)

367

ESIK ESŐ, NAGY SÁR VAN AZ UTCÁN

Esik eső, nagy sár van az utcán,
Barna kislány sírva mos a kútnál.
Sírva mondja az édesanyjának:
– Viszik a szeretőm katonának.

Utca, utca, kisbaconi utca,
Véges-végig ki van flasztrozva.¹
Hogyha végigmenyek rajta,
Szikrát hány a ráncos csizmám sarka.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

368

ESIK ESŐ SZÉP CSENDESEN

Esik eső szép csendesen, tavasz akar lenni,
Babám kertjében a rózsá el akar hervadni.
Addig iszom, mulatok, amíg be nem rukkolok,
A brassai hatos, harminchatablakos tüzérkaszárnyába.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

369

ESTE, MIKOR LEFEKÜSZÖM

Este, mikor lefeküszöm, mindig kilenc óra,
Felnézek a polcra: van-e komisz rajta?
Nincsen komisz rajta, csak egy rozsdás sajka,
Ha meglátná édesanyám, tudom, egyet sírna.

A pokrócom négy sarkára rá van nevem írva,
Átadom egy rekutának, hadd olvassa sírva.
Az a bús rekuta, kinek van még hátra
A katonaéletéből tizennégy hónapja.

(*Székelytamásfalva.* – 1938. Hollaky Béla)

¹ *Flasztrozva*: aszfaltozva. – *Flaszter*: aszfalt. (Német *Pflaster*.)

370

EZ A VONAT MOST VAN INDULÓBA

Ez a vonat most van indulóba,
Az eleje fel van koszorúzva.
Bé van festve a belseje sárgára,
Leszerelő öreg bakák számára.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Varga Zoltán)

371

ÉDESANYÁM, ADJON ISTEN JÓ ESTÉT

Édesanyám, adjon isten jó estét,
Úgy fogadjon, mint váratlan vendégét.
Örömére jöttem haza, nem búra,
Komisz élettől¹ vagyok szabadulva.

Nyisd ki, anyám, zöldre festett kapudot,
És ereszd bé a katona-fiadot.
Béeresztlek, édes fiam, vártalak,
Három éve, mióta nem láttalak.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

372

ÉDESANYÁM AKKOR KEZDETT SIRATNI

Édesanyám akkor kezdett siratni,
Mikor a ládába kezdett pakolni.
Három évig nem eszem a kenyérét,
Zergetem a román király fegyverét.

Búsan nyerít kapitány úr pej lova,
Nezi, nezi, hova lett a gazdája?
Kint nyugszik a rezgő nyárfa tövében,
Három éles golyó van a szívében.

¹ *Komisz élet*: katonaelet. (Német *Kommiss*: katonaság.)

Dombon van a galaci nagy kaszárnya,
Akármerről fújja a szél, találja.
Akármerről fújja a szél, találja,
Három évig oda leszek bezárva.

(*Kézdimárkosfalva.* – 1937. Demes József)

373

ÉDESANYÁM, ARRA KÉREM KELMEDET

Édesanyám, arra kérem kelmedet,
Ha soroznak, ne sirasson engemet.
Piros rózsát tűzzön a kalapomra,
Reám immán a királynak lesz gondja.

(*Gidófalva.* – 1935. Erdős László)

374

ÉDESANYÁM, HOVA TETTED A TEJET

Édesanyám, hova tetted a tejet,
Amelyikkel felneveltél engemet?
Mért nem adtad azt a tejet a kisebbik lányodnak?
Most a fiad nem vinnék katonának.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

375

ÉDESANYÁM KI ÁLLOTT A KAPUBA

Édesanyám kiállott a kapuba,
Onnan nezi, hogy a fia katona.
Édesanyám, nem leszek a magáé,
Piros vérem elfolyik a hazáér.

(*Kézdivásárhely.* – 1940. Kontz József)

376

ÉDESANYÁM KI ÁLLOTT A KAPUBA

Édesanyám kiállott a kapuba,
Onnan nezi, hogy a fia katona.
Édesanyám, nem vagyok már magáé,
Három évig leszek én a királyé.

(*Székelytamásfalva*. – 1938. Szöcs Béla)

377

ÉDESANYÁM MOST KÜLDÖTT EGY LEVELET

Édesanyám most küldött egy levelet:
– Gyere haza, édes fiam, ha lehet.
– El es mennék, édesanyám, nem lehet,
Holnap reggel masirozunk, úgy lehet.

Ha kiállok a kaszárnya elébe,
Feltekintek a csillagos nagy égre.
Jaj istenem, merre van az én hazám,
Merre sirat engem az édesanyám?

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1936. Volloncs Béla)

378

ÉDESANYÁM, NEM ÍROK TÖBB LEVELET

Édesanyám, nem írok több levelet,
Ágyúgolyó lőtte el jobb kezemet.
Kapitány úr, írja meg az édesanyámnak,
Nincsen keze a katona-fiának.

Kedves babám, nem írok több levelet,
Szilaj csikóm szegte el jobb kezemet.
De sajog a szilaj csikóm sebes rúgása,
Sír a szívem, hallszik a zokogása.

(*Nagybacon*. – 1927. Konsza Samu)

379

ÉDESANYÁM POSTÁN KÜLDÖTT

Édesanyám postán küldött egy levelet:
– Gyere haza, édes fiam, hogyha lehet.
– Hazamennék, édesanyám, de nem lehet,
Szól az ágyú, kezdődik a nagy ütközet.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Varga Zoltán)

380

ÉDESANYÁM POSTÁN KÜLDÖTT LEVELET

Édesanyám postán küldött levelet:
– Gyere haza, édes fiam, ha lehet.
– Hazamennék, édesanyám, (jaj de) nem lehet,
Mert nem adnak szabadságos levelet.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

381

ÉDESANYÁM RÓZSAFÁJA

Édesanyám rózsafája, én vagyok az ága,
Én vagyok a Károly király vitéz katonája.
Százhusz éles¹ nyomja vállam, szívemet a bánat,
El kell menni messze a csatába, szívem megöli a bánat.

Édesanyám levelet írt katona-fiának:
– Gyere haza, édes fiam, nem jó katonának.
Károly király azt felelte, hogy hiába várnak,
Elveszett a nagy iroda kulcsa, nem szabadulok meg soha.

(*Árkos.* – 1932. Tegző Sándor)

¹ *Éles*: éles töltény.

382

ÉDESANYÁM RÓZSAFÁJA

Édesanyám rózsafája,
Kihajlott a nagy utcára.
Károly király leszakítja,
Kalapjában elhervasztja.
Hadd hervasszon, hadd fonnyasszon,
Csak a rózsám el ne hagyjon.

(*Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

383

ÉN AZ ÉJJEL AZT AZ ÁLMOT ÁLMODTAM

Én az éjjel azt az álmot álmodtam,
Ferenc Jóskát tiszta fehérbe láttam.
Fényes kardját kötötte baloldalára,
– Gyertek, fiúk, menjünk el a csatába.

Én katona sohase lettem volna,
Ha az anyám bé nem iratott volna.
De az anyám még akkor beiratott,
Mikor még a karjai közt ringatott.

Verd meg, isten, ki a gőzöst csinálta,
De még jobban, aki azt feltalálta.
Avval viszik (a) bús regutát messzire,
A kaszárnya sanyarú kenyérére.

(*Nagyajta*. – 1933. Kovács Zoltán)

384

ÉN FELETTEM HIÁBA DÖRÖG AZ ÉG

Én felettem hiába dörög az ég,
Az én búzám úgysem veri el a jég.
Ad nékem a császár búzakenyeret,
Szolgállok én a hazáért eleget.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1935. Varga Zoltán.)

385

ÉN ISTENEM, HEJ, MIT ÉRTEM

Én istenem, hej, mit értem,
Hogy a húsz évet elértem.
Szeretőmtől elmaradtam,
Azt pedig nem igen vártam.

Besoroltak katonának,
Ferenc József huszárjának.
Nem bánom, hogy huszár vagyok,
Legalább nem járok gyalog.

Ha felülök a lovamra,
Az én sárga paripámra,
Veszek neki egy kis cukrot,
Jár ő velem rendes táncot.

(*Nagybacon*, kéziratos füzet 1876-ból. –
1927. Konsza Samu)

386

FERENC JÓSKA AZT ÍRTA A LEVÉLBE

Ferenc Jóska azt írta a levélbe:
– Magyar ember, ne vess búzát a földbe.
Magyar ember, ne vess búzát a földbe,
Jön az ellen, kitapodja belőle.

Ferenc Jóska azt írta a levélbe:
– Nem illik a lányhuszár a nyeregbe.
Mert a lánynak tizenhárom szoknya kell,
S a lábába sárga lagos papucs¹ kell.

(*Dálnok*. – 1938. Kicsi Sándor)

¹ *Lagos papucs*: lakkcipő.

387

GARIBÁLDI CSÁRDÁS KIS KALAPJA

Garibáldi csárdás kis kalapja,
Nemzetiszín bokréta van rajta.
Nemzetiszín bokréta van rajta,
Kossuth Lajos neve ragyog rajta.

(*Árkos.* – 1932. Tegző Sándor)

388

HA ELVISZNEK GÉPFEGYVERES BAKÁNAK

Ha elvisznek gépfegyveres bakának,
Téged, babám, elviszlek szobalánynak.
Járok hezzád éppen úgy, mint ezelőtt,
S ketten töltjük el a három esztendőt.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

389

HA FELNÉZEK FEJEM FÖLÉ A POLCRA

Ha felnézek fejem fölé a polcra,
Szárak komisz, rozsdás sajka néz róla.
Eszembe jut, hogy kell nekem szenvedni,
Hogy kell nekem hat krajcárból megélni.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

390

HÁROM ÉVET SZABOTT RÁM A CSÁSZÁR

Három évet szabott rám a császár,
Sárgarigó ül a tenger partján.
Sárgarigó, szebb a fülemile,
Hát még az én kis angyalom,
Hogy váljak meg tőle?

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

391

HUSZÁROSAN VÁGATOM A HAJAMAT

Huszárosan vágatom a hajamot,
A Regátba nyergelik a lovamot.
Széna, szalma három napra fel vagyon pakolva,
Gyere, babám, adj egy csókot az útra.

(*Bitá.* – 1937. Demeter Sándor)

392

ISTEN VELED, FEGYVER, BAJNÉT

Isten veled, fegyver, bajnét, meg a patrontáska,
Már én többé nem pucollak, egyen meg a rozsdá!
Posztot nem is állok, nem is szalutálok,
Várnak engem odahaza kökényszemű lányok

(*Bitá.* – 1937. Demeter Sándor)

393

ISTEN VELED, ROZSDÁS PUSKA

Isten veled, rozsdás puska, többé nem hordozlak,
Beteszek a raktárházba, többé nem pucollak.
Felteszem a kis kalapom, nem is szalutálok,
Várnak engem odahaza kökényszemű lányok.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

394

JÓL VAN DOLGA A MOSTANI HUSZÁRNAK

Jól van dolga a mostani huszárnak,
Nem kell szénát kaszáljon a lovának,
Mert a széna porcióba van kötve,
Gyere, rózsám, tedd a lovam elébe.

Édesanyám, ki a huszár, ha én nem,
Ki nyergeli meg a lovat, ha én nem?
Felnyergelem aranyszőrű lovamot,
Lerugatom véle a csillagokat.

(*Uzon.* – 1942. Antal Sándor)

395

JÓL VAN DOLGA GÉPFEGYVERES BAKÁNAK

Jól van dolga gépfegyveres bakának,
Szénát, zabot nem arat a lovának.
Széna-, zabja porcióra van kötve,
Gyere, babám, tedd a lovam elébe.

Ha meghalok, ki fog engem siratni.
Ki fog az én koporsómra borulni?
Koporsómnak se teteje, se lába,
Isten veled, menyek a másvilágra.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

396

KAPITÁNY ÚR, ARRÁ KÉREM

Kapitány úr, arra kérem,
Szabadságot adjon nékem.
Csak egy órát, vagy egy felet,
Hadd írjak egy bús levelet.

Megírtam a bús levelet,
Babám szíve majd megreped.
Hogy ne legyek olyan árva,
Béfordulok a csárdába.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

397

KAPITÁNY ÚR, CSAK AZ A KÉRÉSEM

Kapitány úr, csak az a kérésem,
Bocsássa meg a tegnapi vétkem.
Olyan édes volt a babám csókja,
Nem hallgattam a trombita-szóra

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

398

KATONÁNAK EL AKARNAK VINNI

Katonának el akarnak vinni,
Göndör hajam le akarják vágni.
Göndör hajam nem hagyom levágni,
Úgy akarom a császárt szolgálni.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

399

KEDVES ÉDESANYÁM

Kedves édesanyám, ha fel akarsz keresni,
Gyere ki a Kárpátokba engem keresni.
Megtalálod síromat a rezgő nyárfa alatt,
Kedves édesanyám, kisírhatod magadat.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

400

KEDVES ÉDESANYÁM

Kedves édesanyám, hogy esik az magának,
Hogy a legényfiát elviszik katonának?
Reggel négy órakor keselylábú lovát pucolja,
Este a vaságban a babáját siratja.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1939. Dézsi Zoltán)

401

KERESIK A KERESZTLEVELEMET

Keresik a keresztlevelemet,
Még a pap sem találja nevemet.
Megtalálja első Ferenc Jóska,
Aki engem besorozott harminchat hónapra.

Bacon felett három csillag ragyog,
Én es odavaló gyerek vagyok.
Szállj le, csillag, repedj ezerfelé,
Hazamenyek még a héten kis angyalom mellé.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

402

KESEREGHET AZ AZ ANYA

Kesereghet az az anya,
Kinek két fia katona.
Kinek két fia katona,
A harmadik ki van írva.

(*Nagybacon.* –
1927. Konsza Samu)

403

KICSI CSUPOR, NAGYA FÜLE

Kicsi csupor, nagy a füle,
Nem fér a babám zsebébe.
A füléből ki kell vágni,
S a babámtól el kell válni.

A gőzösnek hat kereke,
Bár csak össze-vissza törne.
Bár csak össze-vissza törne,
Hogy engemet el ne vinne.

Hogy engemet el ne vinne
Arra az idegen földre.
Arra az idegen földre,
Galicia közepibe.

Galicia közepibe
Két kaszárnya egymás mellett.
Ott várják a bús regutát,
Kinek göndör haját vágják.

Göndör hajam ha levágják,
Babám kötényibe rakják.
Nincsen annyi hajamszála,
Ahány könnyem hullott rája.

(*Hidvég.* – 1933. Györbíró Ferenc)

404

KORÁN REGGEL SZÉPEN SZÓL A PACSIRTA

Korán reggel szépen szól a pacsirta,
A katona az ágyában hallgatja.
Kelj fel, kelj fel, szerelvényed tisztítsd ki,
Korán reggel ki kell néked vonulni.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Varga Zoltán)

405

LÁNYOK, A LEGÉNYT JÓL MEGBECSÜLJÉTEK

Lányok, a legényt jól megbecsüljétek,
Ha beteg is, ágyba fektessétek,
Mert minálunk megfújják a marsot,
Mi elmenyünk, ti meg itt maradtok.

(*Árkos.* – 1932. Kató András)

406

LEMBERG MELLETT VAN EGY KEREK ERDŐ

Lemberg mellett van egy kerek erdő,
Közepiben egy gyászos temető.
Abban fekszik százhuszezer baka,
Eltemette gyászos Galicia.

Galicia földje takar engem,
Szemfödelem rongyos köpönyegem.
Galicia földje borult reám,
Sírhat, ríhat szegény édesanyám.

Édesanyám, ne keressen engem,
Hisz a sok közt úgyse talál engem.
Nincsen kereszt síromnak elején,
Mint a vadak, elásva fekszem én.

(*Nagyborosnyó*. – 1933. Kocsis János)

407

LETELTEK A VÍG NAPJAIM

Leteltek a víg napjaim, menyek katonának,
Te meg, csárdás kis angyalom, maradsz az anyádnak.
A ládámat teszem a podgyászra,
Búsan telnek a napjaim idegen országba.

Azt mondja a fülemile a dalos madárnak:
– Nincsen párja, (de) van babája (a) mai regutának.
Igaza van annak a madárnak,
Szíve volna, meghasadna a régi babámnak.

(*Angyalos*. – 1940. Gáspár Sándor)

408

MÁMA MEGYEK UTOLJÁRA

Máma menyek utoljára fel a Szuszogóra,
Nem hallgatok többé semmiféle komandóra.
Frejter,¹ káplár, főrer² nem poroncsol nékem,
Barna babám komondéroz³ már ezután nékem.

(Nagybacon. – 1927. Konsza Samu)

409

MÁR EZENTÚL ÚGY ÉLEM VILÁGOM

Már ezentúl úgy élem világom,
Kis kalapom jobb szememre vágom.
Egyik lánytól a másikhoz járok,
Csak a szabadságos kis könyvemre várok.

(Sepsiszentkirály. – 1939. Nagy Sándor)

410

MARKOSFALVI TORONY TETEJÉBEN

Márkosfalvi torony tetejében
Ül egy holló gyászos feketében.
Szárnya alatt aranyos a tolla,
A tavaszon visznek sorozóra.
Látod, babám, ez is minket gyászol,
El akarnak tiltani egymástól.

(Kézdimárkosfalva. – 1937. Demes József)

¹ *Freiter*: örvezető. (Német *Gefreiter*.)

² *Fűrer*: szakaszvezető. (Német *Zugführer*.)

³ *Komondéroz*: parancsol. (Német *kommandiert*.)

411

MEGY A GŐZÖS BRASSÓ FELÉ

Megy a gőzös Brassó felé, kattog a kereke,
Nagybaconi barna legény hajolt ki belőle.
Fújja a szél, fújdogálja rövidre nyírt haját,
Látod, kedves kis angyalom, hűtlen levék hezzád.

Megy a gőzös Budapestre, kattog a kereke,
Nagybaconi barna leány hajolt ki belőle.
Fújja a szél, fújdogálja piros pántlikáját,
Isten veled, kis angyalom, mikor látjuk egymást?

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

412

MEGY A GŐZÖS BUKARESTBE

Megy a gőzös Bukarestbe,
Csörög-csattog a kereke.
Az van oldalára írva:
Nem szabadulok meg soha.

Lányok, kisbaconi lányok,
Kössetek csokor virágot.
Tűzzétek a melletekre,
S jertek velem Bukarestbe.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

413

MEGY A GŐZÖS, GÖNDÖRÖDIK A FÜSTJE

Megy a gőzös, göndörödik a füstje,
Régi babám ki-kihajol belőle.
Barna kislány sírva kéri (a) mozdonyvezetőt,
Hozza vissza a reguta-szeretőt.

A regutát visszahozni nem lehet,
Le kell töltse azt a két-három évet.
– Letölteném, őrmester úr, (de) gyenge vagyok én,
Leszerelek jövő októberben én.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

414

MEGY A NAP LEFELÉ

Megy a nap lefelé, a kaszárnya felé,
Most jönnek a gyerekek, a huszonegy évesek
A kaszárnya felé.

Istenem, istenem, mi lesz most énvelem?
Nehéz fegyver vállamon, bajnét az oldalamon,
Sirat a galambom.

Bemegy a szobába, ráborul ágyára,
Búra hajtja a fejit, hullatja a könnyeit
A szürke ruhára.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

415

MEGY A NAP LEFELÉ

Megy a nap lefelé, jön a hold felfelé,
Rukkolnak a székelyek, a huszonegy évesek
Bé a Regát felé.

(*Uzon.* – 1942. Antal Sándor)

416

MEGY A VONAT A REGÁTBA

Megy a vonat a Regátba, ropog a kereke,
Harminckettős bús reguta hajlik ki belőle.
Félrefésült haját visszafújja a szél,
Köszönöm hát, kis angyalom, hogy eddig szeretted.

(*Nagyborosnyó.* – 1927. Kónsza Samu)

417

MIKOR ENGEM A FŐORVOS VIZITÁLT

Mikor engem a főorvos vizitált,
Körülneezett, tapogatott, meg-megállt.
– No te fiú, jó leszel katonának,
Mégpediglen Alexander-bakának.

*

Ha bémenyek a csárdába bor-innya,
Énutánam ne járjon senki sírva.
Addig iszom, míg a világ világ lesz,
Míg az égen egy ragyogó csillag lesz.

(*Alsócsernáton.* – 1933. Jakó Ferenc)

418

MIKOR ENGEM BÉSOROZTAK

Mikor engem béSOROZTAK, viráGZOTT a szegfű,
SÍRT a babám, hullt a könnye, mint a záporEŐ.
SÍRT a babám, sírva monDTA az édesanyjának:
– Jaj istenem, béSOROZTÁK Pistát katonának.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

419

MIKOR ENGEM SOROZTAK

Mikor engem soroztak,
Jobbra-balra forgattak.
Azt mondta az egyik orvos a másnak:
– Ügyes legény, sorozzuk bé huszárnak.

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

420

MIKOR ENGEM SOROZTAK

Mikor engem soroztak,
Jobbra-balra forgattak.
Béírták a nevemet a nagy könyvbe,
Három évig ki se húzzák belőle.

Engem, anyám, ne sirass,
Érttem könnyet ne hullass.
Béírták a nevemet a nagy könyvbe,
Három évig ki se húzzák belőle.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1939. Dobolyi László)

421

MIKOR ENGEM SOROZTAK

Mikor engem soroztak,
Jobbról-balról pofoztak.
Béírták a nevemet egy nagy könyvbe,
Három évig ki sem húzzák belőle.

Ad nekem a császár komisz kenyeret,
Azt sem eleget, azt sem eleget,
Szenvedek én a babámért eleget.

(*Hidvég.* – 1933. Györbíró Ferenc)

422

MIKOR ENGEM SOROZTAK

Mikor engem soroztak, virágzott a mező,
Sírt a babám, hullt a könnye, mint a záporosó.
Sírva mondta az anyjának:
– Besorozták a babámat katonának.
Besorozták három évre, harminchat hónapra.

(*Gidófalva.* – 1939. Fazakas Béla)

423

MIKOR KEZDTEM A KUFFEROM PAKOLNI

Mikor kezdtem a kufferom pakolni,
Akkor kezdett édesanyám siratni.
Édesanyám, ne sirass, köszönöm a nevelést,
Leborulok, megcsókolom a kezét.

Egyet-kettőt füttyentett a masina,
Kis angyalom, kísérj ki a vonatra.
– Nem menyek, mert nem szabad, fáj a szívem, meghasad,
Egyedül kell visszajönni magamnak.

(*Felsőcsernáton.* – 1938. Jancsó Mózes)

424

MIKOR VITT A TAXI

Mikor vitt a taxi bé Romániába,
Igyenest az öreg tüzérmesterébe.
Széket is adtak, és le is ültem rája,
Éles volt az olló, hajamat levágta.

Göndör hajam szálig lehullott a földre,
És katonacsákót nyomtak a fejembe.
Az volt a csákómnak oldalára írva:
Kerek három évig leszek én katona.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

425

NAGYVÁRADI KIKÖTŐBEN

Nagyváradik kikötőben megállt a gőzhajó,
Tetejébe ki van tűzve a nemzeti zászló.
Fújja a szél, fújja, hazafelé fújja,
Tizennyolcas öreg fiúk mennek szabadságra.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Varga Zoltán)

426

NINCSEN A CSÁSZÁRNAK

Nincsen a császárnak olyan katonája,
Mint az a szép Miklós-huszár, ha felül lovára.
Felül a lovára, rágyújt a pipára,
Sok szép barna, szőke lánynak szíve fáj utána.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

427

NINCSEN KEDVEM, MERT ELKEDVETLENEDTEM

Nincsen kedvem, mert elkedvetlenedtem,
A brassai zöld asztalra letettem.
Na zöld asztal, virágozzál kedvemre,
Könnyes szemmel hadd ne álljak elődbe.

(*Sepsiszentkirály.* – 1938. Kós Károly)

428

NINCSEN KEDVEM, MERT ELVITTE A FECSKE

Nincsen kedvem, mert elvitte a fecske,
A brassai kaszárnyában letette.
Fecskemadár, hozd vissza a kedvemet,
Kedvem után a régi szeretőmet.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

429

OKTÓBERBEN RUKKOLNAK A KATONÁK

Októberben rukkolnak a katonák,
Minden kislány megsiratja babáját.
Lám, engemet nem sirat meg a kedves babám,
Úgyis tudja, temetőben nyugszom mán.

Nyugszom, babám, nyugszom Galiciában,
Gyere hezzám fekete gyászruhában.
Megismered síromat a csipkerózsárol,
Koszorúmat lilaszín szalagjáról.

(*Székelytamásfalva.* – 1938. Hollaky Béla)

430

OKTÓBERNEK ELSEJÉN

Októbernek elsején bé kell rukkolni,
Mégfűjják a trombitát, lóra kell ülni.
Kis pej lovam táncot jár, vissza-visszanéz,
Száz ablakból száz kislány könnyes szemmel néz
Ne sírjatok, kislányok, visszajövök még,
Ha megsegít engemet a csillagos ég.

(*Székelyszáldobos.* – 1940. Kertész József)

431

OLASZORSZÁG FELÉ NEM TUDJUK MI

– Olaszország felé nem tudjuk mi az utat,
Főhadnagy úr, mutassa meg nekünk az utat.
– Elvezetlek, jó fiaim, én is elmenyek,
A jó Isten tudja, ki jön vissza veletek?

Az én lovam megérdemli, babám, a zabot,
Kétszer került meg velem Olaszországot.
Harmadszor is meg akarta velem kerülni,
De a kis angyalom nem hagyott rá felülni.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

432

ÖRMESTER ÚR KIADTA A PARANCSOT

Örmester úr kiadta a parancsot:
Minden baka faszoljon¹ egy bakancsot.
Bakancsába hat pár szeget veressen,
Minden baka székely kislányt szeressen.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1938. Elekes Andor)

433

REPÜLJ, MADÁR, REPÜLJ

Repülj, madár, repülj zöld erdőn keresztül,
Szállj a babám ablakára, kopogtass bé nála.

Ha kérdi: Hogy vagyok? Mondd meg: Itthon vagyok,
Most jöttem a szabadságra, mulatni akarok.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1928. Kozma Lajos)

434

RIGÓ, RIGÓ, NE SZÁLLJ FEL A FÁRA

Rigó, rigó, ne szállj fel a fára,
Inkább szállj a babám ablakára,
Fütyöld el a szomorú nótámat,
Elvitték a babám katonának.
Ne vigyenek engem katonának,
Meghasad a szíve a babámnak.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

¹ *Faszol:* átvesz. (Német *fassen.*)

435

RÖVID AZ ÉN BAKANCSOMNAK A SZÁRA

Rövid az én bakancsomnak a szára,
Esik a hó, fázik a lábamszára.
Búsan gondolok olykor a rózsámra,
Mert ő nem fázik a meleg szobába.

(*Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

436

SÁRGÁRA VAN A KASZÁRNYA BEFESTVE

Sárgára van a kaszárnya befestve,
Harminchárom barna legény van benne.
Nézz fel, babám, a felső emeletre,
Három éve, hogy ott szenvedek benne.

Kitöltöttem három évet, hat napot,
Kapitány úr, szalutálni nem fogok.
Szalutáljon az a bundás reguta,
Kinek hátra harminchat kis hónapja.

(*Árkos*. – 1932. Tegző Sándor)

437

SÍRHAT, KESEREGHET AZ AZ ANYA

Sírhat, kesereghet az az anya,
Kinek mind a két fia katona.
Egyik baka, másik Miklós-husár,
Huszárkaszárnyában sétál.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1935. Orosz Antal)

438

SORAKOZNAK MÁR A FECSKÉK

Sorakoznak már a fecskék, el akarnak menni,
Közeledik már az idő, nekünk is kell menni.
Ne sírjatok, ne sírjatok, nagybaconi lányok,
Soha többé civil legény nem lesz a babátok.

*

A baconi, nagybaconi bíró kapujába
Megbotlott a, megbotlott a kis pej lovam lába.
Lovam lába, lovam lába meg se botlott volna,
Ha a bíró legszebb lánya szeretőm nem volna.

(*Nagybacon.* – 1927. Konsza Samu)

439

SZERBIÁBAN MEGFÚJTÁK A TROMBITÁT

Szerbiában megfútták a trombitát,
Kis pej lovam meghallotta a hangját.
Kis pej lovam, ágaskodjál magasra,
Ágaskodva vigyél Erdélyországba.

Be is értük Erdélyország határát,
Minden huszár keresse fel babáját.
Keresse fel babáját és jó anyját,
Kiktől vette tizenhatban búcsúját.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

440

SZÉNA, SZALMA HÁROM NAPRA

Széna, szalma három napra fel vagyon pakolva,
Gyere, babám, adj egy csókot az útra.
A huszárnak csókot adni nem lehet,
Mert a huszár nem igaz szívből szeret.
Ha a huszár igaz szívből szeretne, szeretne,
Maga mellé a nyeregbe ültetne.

(*Bitá.* – 1937. Demeter Sándor)

441

SZÉP A HUSZÁR, HA FELÜL A LOVÁRA

Szép a huszár, ha felül a lovára,
Fényes kardját köti az oldalára.
Onnan nézi, merre van a hazája,
Édesanyja merre vár a fiára.

Keselylábú kis pej lovam, te vagy az,
Aki engem a csatában hordozgatsz.
Könnyes szemmel csak úgy reám tekintgatsz,
Engem szóval csak hogy meg nem kérdezzgatsz.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1939. Dézsi Zoltán)

442

SZÉPEN SZÓL AZ EZEREDÜNK BANDÁJA

Szépen szól a, szépen szól az ezeredünk bandája,
Mikor masirozunk Szentgyörgy városába.
Felhallszik a, felhallszik a babám ablakára,
Fáj a szívem, fáj a szívem, meghasad utána.

(*Sepsiszentkirály.* – 1939. Nagy Sándor)

443

SZÉP SZENTGYÖRGYI LÁNYOK, ISTEN VELETEK

Szép szentgyörgyi lányok, isten veletek,
Nem sokáig leszek én már köztetek.
Sír az apám, sír az anyám, sír a szeretőm,
Sírhatnak szegények három esztendőn.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1932. Bagoly Lajos)

444

TIZENNYOLC ÉVES KOROMIG

Tizennyolc éves koromig nevelt az anyám,
Ezután a román király visel gondot rám.
Felhúgom a rézsarkantyús csizmámat,
Holdvilágon ölelem a babámat.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

445

TUDOD, JULA, MIT FOGADTÁL?

Tudod, Julia, mit fogadtál csütörtökön este?
A tavaszon karonfogva menyünk esküvőre.
Ezt a császár meghallotta, meg es irigyelte,
Bésorozott katonának három esztendőre.

Szabó Julia vetett ágya magosra van vetve,
Istók József a kalapját rajta felejtette.
Hozd ki, Julia, a kalapom, tegyem a fejembe,
Hogy ne süssön a fényes nap ragyogó szemembe.

(*Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

446

TÜZÉRGYEREK NEM ESZIK VACSORÁT

Tüzérgyerek nem eszik vacsorát,
Csárda előtt nyergeli a lovát.
Csárda előtt ül fel a lovára,
Búcsúcsókot rak a babájára.

Kiömlött a Maros a partjára,
Kis pej lovam térgyig jár a sárba.
Sáros kantárszára a kezembe,
Gyere, babám, borulj a keblemre.

(*Sepsibesenyő.* – 1936. Páll Dezső)

447

UDVAROMON HÁRMAT FORDULT A KOCSI

Udvaromon hármat fordult a kocsi,
Édesanyám, a ládámat hozza ki.
Hozza ki a besorozó-levelem,
Most Hermányból törölik az én nevem.

Édesanyám, hol fogok én meghalni,
Hol fog az én piros vérem kifolyni?
Galicia közepibe lesz sírom,
Édesanyám, arra kérem, ne sírjon.

(*Magyarhermány.* – 1940. Ilyes József)

448

UDVAROMON HÁRMAT FORDULT A KOCSI

Udvaromon hármat fordult a kocsi,
Édesanyám, a ládámat hozza ki.
Hozza ki a gyász-behívó-levelem,
Ti meg, lányok, felejtsetek el engem.

Édesanyám fehérre meszelt háza
Három évig leszen fekete gyászba.
Három évig leszen fekete gyászba,
Míg a fia hervad a kaszárnyába.

(*Sepsimagyarós.* – 1937. Jancsó Béla)

449

VÉGIGMENTEM A GYAKORLÓTÉREN

Végigmentem a gyakorlótéren,
Elvesztettem fehérnyelű késem.
Késem után a selyemkendőmet,
Kendőm után barna szeretőmet.¹

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1935. Orosz Antal)

¹ A 3–4. sor változata

*Késem után az aranygyűrűmet.
Gyűrűm után barna szeretőmet.*

ZABOLAI HEGY ALJÁBAN

Zabolai hegy aljában rózsafa virágzik,
Alatta egy kettős huszár gyalog masírozik.
Ne masírozz, kettős huszár, mert majd odalőnek,
Nincs itt a te édesanyád, ki sirasson téged.

Engem anyám ne sirasson, könnyét ne hullassa,
Úgy se hallik zokogása idegen országba.
Majd megsirat, majd meggyászol egy szép trombitászó,
Románia harcmezején nemzetiszín zászló.

(Kézdimárkosfalva. – 1937. Demes József)

KESERVESEK

451

A GÁL JÁNOS KÖMÉNYESE

– *Szolgadal* –

A Gál János köményese,
Nem hízik meg a bérese.
Délben, este a fuszujka,
Méges korog benn a hurka.

(*Dálnok*. – 1938. Kicsi Sándor)

452

ANYÁM, ANYÁM, ÉDESANYÁM

– Anyám, anyám, édesanyám,
Mi van a kötényibe?
– Három százas, meg egy húszas.
– Adjon egyet belőle.

Veszek vele, csináltatok
Sárgarézből koporsót,
Tetejére, négy sarkára
Ráveretem a jajszót.

Ha meghalok, édesanyám,
Ki fog engem siratni?
A testemet, a lelkemet
A fekete föld eszi.

Elsárgulok, elhervadok,
Mint ősszel a falevél,
Édesanyám, be kár volt, hogy
Ekkorára neveltél.

Ha meghalok, édesanyám,
Széles úton vigyetek,
A temető kapujába
Engem le is tegyetek.

Ne sirasson engem senki,
Csak szóljon a gyászharang,
A temető kapujában
Megsirat egy vadgalamb.

*(Kézdimárkosfalva, –
1937. Demes József)*

453

A HÉT SZENTJIT ENNEK A RONGY VILÁGNAK

A hét szentjit ennek a rongy világnak,
Rosszabb dolgom vagyon, mint a kutyának.
Mert a kutya elalszik a szénába, szalmába,
Én meg csak úgy bolyongok a világba.

(Hidvég. – 1933. Györbíró Ferenc)

454

ÁROK, ÁROK, DE MÉLY ÁROK

Árok, árok, de mély árok,
Sosem hittem, hogy így járok.
Beléestem, benne vagyok,
Nem láthatok, nem hallhatok.

(Nagybacon. – 1927. Konsza Samu)

455

BUJDOSIK AZ ÁRVA MADÁR

Bujdosik az árva madár,
Minden erdőszélen megáll.
Hát az olyan árva, mint én,
Hogyne bujdokolna szegény.

Kinek sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafia.
Én istenem, valahára
Viselj gondot az árvára.

(*Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

456

ENGEM ANYÁM SOKAT INTETT A JÓRA

Engöm anyám sokat intött a jóra:
Ne menj, fiam, korcsomába borinnya.
Nem hallgattam édesanyám szavára,
Beléestem három évi fogságba.
Három évi fogságomat se bánom,
Csak a régi szeretőmöt sajnálom.

(*Székelyszáldobos*. – 1940. Kertész József)

457

ÉDESANYÁM SOKAT INTETT A JÓRA

Édesanyám sokat intett a jóra,
Hogy ne menjek szombat este fonóba,
Mert bétörik az én gyenge fejemet,
Ki mossa ki az én véres ingemet?

Nem hallgattam édesanyám szavára,
És elmentem szombaton a fonóba.
Bé is törték az én gyenge fejemet,
Mosd ki, babám, az én véres ingemet.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1939. Dobolyi László)

458

ÉN VAGYOK A FALU ROSSZA

Én vagyok a falu rossza,
Engem ugat minden kutya.
Más rossz is van a faluba,
Mért nem ugatja a kutya?

(*Alsócsernáton*. – 1937. Szakáll Lajos)

459

HA BÉMEGYEK A KOCSMÁBA BORINNI

Ha bémenyek a kocsmába borinni,
Énutánam sírva ne jöjjön senki.
Addig iszom, míg a világ világ lesz,
Míg az égen egy ragyogó csillag lesz.

Ha bémenyek a kocsmába borinni,
Énutánam sírva ne jöjjön senki.
Ha bétörik ezt az árva fejemet,
Úgy sincs, aki megsirasson engemet.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1934. Gocz István)

460

HA MEGHALOK, ÉDESANYÁM

Ha meghalok, édesanyám,
Széles úton vigyenek,
A temető kapujában
Szépen le es tegyenek.

Ne sirasson engem senki,
Csak szóljon a nagyharang,
Tamásfalvi temetőben
Megsirat egy vadgalamb.

Édesanyám, kedves anyám,
Mi vagyon a zsebébe?
Kettő százas meg egy ezres.
Adjon nékem belőle.

Csináltak, veszek vele
Sárgarézből koporsót,
Tetejére, négy sarkára
Ráíratom a jajszót.

Elsárgulok, elhervadok,
Mint ősszel a falevél,
Kár volt, anyám, hogy te engem
Ekkorára neveltél.

(*Székelytamásfalva*, Varga János
kb. 50 éves. – 1938. Hollaky József)

461

HARANGOZNAK SZEKENBE

Harangoznak Szebenbe,
Vajon ki halt meg benne?
Szereteje szegénynek,
Szegény szolgálégénynek.

(*Gidófalva*. – 1935. Erdős László)

462

HEGYEK-VÖLGYEK KÖZÖTT

Hegyek-völgyek között van az én lakásom,
Csendes folyóvíznek csak zúgását hallom.
A csendes folyóvíz télen megaluszik,
De az én bánatom soha meg nem nyugszik.

(*Sepsiszentgyörgy*. – 1935. Varga Zoltán)

463

JAJ ISTENEM, MIT CSINÁLJÁK

Jaj istenem, mit csináljak,
Elfussak-e, vagy megálljak?
Ha elfutok, föbelőnek,
Ha megállok, megkötöznek.

(*Dálnok.* – 1938. Kicsi Sándor)

464

MEGYEK, MEGYEK A NAGY-UTCÁN

Megyek, megyek a nagy-utcán,
Minden asszony édesanyám.
Minden kislány az én babám,
Ahány város, az én hazám.

(*Komolló.* – 1938. Ferencz János)

465

NEM IDE VALÓ VAGYOK ÉN

Nem ide való vagyok én,
Messziről való vagyok én.
Eljöttem a látástokra,
Jaj de el vagyok fáradva.

(*Székelyszáldobos.* –
1940. Kertész József)

466

SÁRGÁT VIRÁGZIK A REPCE

Sárgát virágzik a repce,
Rajtam van a falu nyelve.
Száradjon el a falevél módjára,
Hogy ne legyen oly sok legény bújára.

(*Kisbacon.* – 1940. Tompa Zsigmond)

467

SIRASS, ÉDESANYÁM

Sirass, édesanyám, míg előtted állok,
Mert aztán sirathatsz, ha tőled elválok.
A jó Isten tudja, hol léssen halálom,
A jó Isten tudja, hol léssen halálom?

(*Sepsibodok.* – 1933. Rákosi László)

468

SZENNYES AZ ÉN INGEM, GAGYÁM

Szennyes az én ingem, gagyám,
Messze lakik édesanyám.
Nincsen fája, sem hamuja,
Hogy az ingem megszapulja.

Kicsi madár, hogy tudsz élni,
Mikor te nem tudsz beszélni?
Mert én jól tudok beszélni,
Mégis alig tudok élni.

(*Zágon.* – 1938. Both Lajos)

469

VÉLETLENÜL FELTEKINTÉK AZ ÉGRE

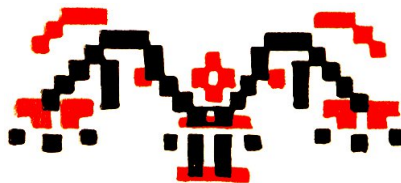
Véletlenül feltekinték az égre,
Nincsen csillag, mind lehullott a földre.
Hull az eső, hull a magas egekből,
Boldogtalan csak én vagyok egyedül.

(*Sepsiszentkirály.* – 1939. Nagy Sándor)

VÉLETLENÜL FELTEKINTÉK AZ ÉGRE

Véletlenül feltekinték az égre,
Nincsen csillag, mind lehullott a földre.
Lehullott a reménységem csillaga,
Hogy es legyek én még boldog valaha?

(Kézdimárkosfalva. – 1937. Demes József)

TRÉFÁS DALOK

471

AMIKOR ÉN TIZENNYOLC ÉVES VOLTAM

Amikor én tizennyolc éves voltam,
Akkor én már házasodni akartam.
Tizenkét lányt a számomra kikértem,
Mind a tizenkettő hibát lelt bennem.

Az elsőnek kicsi voltam, az volt baj,
Másodiknak szép nem voltam, az volt baj.
Harmadiknak, hogy a szemem fekete,
Negyediknek nem termettem kedvére.

Ötödiknek: mért nem Párizsból jöttem?
Hatodiknak: mért nem paripán jöttem?
Hetediknek: miért vagyok gigerli?
A nyolcadik vagyonomot kevesli.

Kilencedik szivarfüstöt nem szível,
Tizediknek göndörhajú legény kell.
Tizenegyediket anyja nem adja,
Tizenkettedik nem megy férjhez soha.

Így hát nekem sose lesz feleségem,
Gyalázattal kell a világot élnem.
Gyalázattal nem élem a világot,
Katonának béíratom magamot.

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1934. Gocz István)

472

A SZENTGYÖRGYI LÁNYOK TYÚKOT ÜLTETTEK

A szentgyörgyi lányok tyúkot ültettek,
Egy tyúk alá harminchat tojást tettek.
Harminchat tojásból csak egy kakas lett,
Szép szentgyörgyi lányok, mi lesz veletek?

(*Sepsiszentgyörgy.* – 1934. Gocz István)

473

EGYSZER JÁRTAM NÁLATOK

Egyszer jártam nálatok,
Letörött az ágyatok.
Rip-rop, ropogott,
Tetű, bolha szotyogott.

(*Sepsiszentkirály.* –
1939. Nagy Sándor)

474

ELVESZETT A TOJÓ-TYÚKOM

Elveszett a tojó-tyúkom,
Jobban bánom, mint az uram.
Mert az uram részeges volt,
De a tyúkom jó tojó volt.

(*Sepsiszentgyörgy.* –
1934. Gocz István)

475

ÉN IS VOLTAM VALAHA

Én is voltam valaha
Özvegyasszony kocsisa.
Úgy megrúgott a lova,
Felestem az aszfaltra.

(*Sepsibesenyő*. –
1936. Páll Dezső)

476

LIBA, LIBA, SÁRGALÁBÚ LIBA

Liba, liba, sárgalábú liba,
Nem adnálak hat ökörért oda.
Mert az ökör csak járomba való,
De a liba finom sültnek való.

(*Angyalos*. – 1940. Gáspár Sándor)

477

MEGDÖGLÖTT A BÍRÓ LOVA

Megdöglött a bíró lova,
Megnyúzta a bíró maga.
Jó lesz (majd a) bőre boxcsizmának,
A bíróné naccságának.¹

A két szeme ókulárnak,²
A két füle sóskupának.
A négy lába kocsonyának,
Bíró úrnak ő magának.

(*Málnás*. – 1938. Tökés István)

¹ Változat: *Annak a büszke lányának*.

² *Ókulár*: szemüveg.

478

MIKOR ÉN MÉG TIZENHAT ÉVES VOLTAM

Mikor én még tizenhat éves voltam,
Én már akkor házasodni akartam.
Tizenkét lányt a számomra megkértem,
Mind a tizenkettő hibát lelt bennem.

Az elsőnek gyenge voltam az útba,
Másodiknak mindég bé voltam rugva.
Harmadiknak, hogy a szemem kékes lett,
Negyediknek kacsintásom nem tetszett.

Az ötödik szivarfüstöt nem szeret,
A hatodik mézáróslégényt szeret.
A hetedik, hogy a zsebem üres volt,
A nyolcadik, hogy vagyonom kevés volt.

Kilencedik: mért nem jöttem paripán?
A tizedik: mért nem hoztam el anyám?
Tizenegyediket anyja nem adta,
Tizenkettedik férjhez nem megy soha.

(Szentivánlaborfalva. – 1937. Szent Iványi Tamás)

479

MIKOR MENTEM GYERGYÓ FELÉ

Mikor mentem, mikor mentem Gyergyó felé,
Pánkot süttek az asszonyok arrafelé.
A pánkóból nem adtatok,
Szakadjon meg a nyakatok.

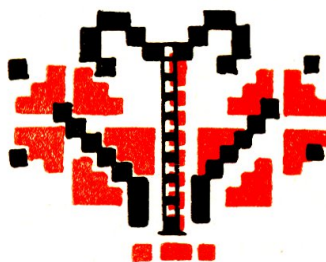
(Szentivánlaborfalva. – 1937. Szent Iványi Tamás)

480

ORSÓ, GUZSALY, MATOLLA

Orsó, guzsaly, orsó, guzsaly, motolla,
Mért nem vesztél örökre a pokolba?¹
Nekem sem kell az orsó,
Csak a pálinkás korsó.

(*Nagyajta.* – 1933. Kovács Zoltán)

¹ Szólás változata Uzonból: *Orsó, guzsaly, matolla, vesztél vón a pokolba.* (özv. Szigyártó Sándorné Szilágyi Anna 74 éves. – 1943. Faragó József)